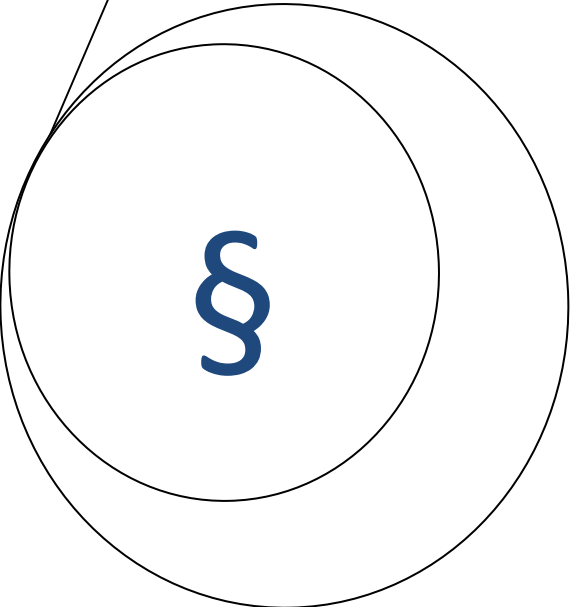
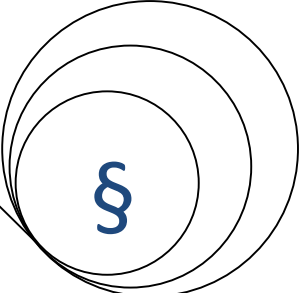

Årsrapport 2014

TRYGDERETTEN

Riktige avgjørelser innen forsvarlig tid

27.02.2015

INNHold

1. Leders beretning	5
2. Introduksjon til virksomheten	7
2.1 Organisering	8
2.2 Ankebehandlingen	10
2.3 Saksutvikling	11
2.4 Saksområder	12
2.5 Produksjon av kjennelser	14
2.6 Avsagte kjennelser	15
2.6.1 Kvalitets- og praksiskoodinerende arbeid	16
2.6.2 Prinsipielle kjennelser	17
2.7 Saksbehandlingstid	18
2.8 Saksbeholdning (restanser)	19
2.9 Resultat av ankebehandlingen	20
2.10 Trygdesaker i de alminnelige domstolene	21
2.11 Et blikk på saksbunken i 2014	22
3. Årets aktiviteter og resultater	29
3.1 Ressursbruk	31
3.1.1 Alderssammensetting	32
3.1.2 Likestilling	33
3.2 Helse-, miljø- og sikkerhet og øvrig personalpolitikk	33
3.2.1 Aktiviteter i 2014	33
3.2.2 Oppfølging av IA-avtalen	33
3.2.3 Sykefravær	33
3.2.4 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn	34
3.3 Universell utforming	34
3.4 Informasjon	34
3.5 Fjerning av tidstyver	34
3.6 Annet	35
4. Vurdering av framtidsutsikter	36
5. Årsregnskap	38
5.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2014	38
5.2 Bekreftelse	38
5.3 Vurdering av vesentlige forhold	38
5.4 Tilleggsopplysninger	39
5.5 Prinsippnote til årsregnskapet	40
5.5.1 Bevilgningsrapporteringen	40
5.5.2 Artskontorrapporteringen	41
Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2014	42
Note A: Forklaring av samlet tildeling	43
Note B: Forklaring til brukte fullmakter, beregning av mulig overførbart beløp til neste år	44
Oppstilling av artskontorrapporteringen, 31.12.2014	45
Note 1: Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014	46
Note 2: Utbetalinger til lønn & sosiale utgifter, innbetalinger av offentlige refusjoner ...	47
Note 3: Utbetalt til investeringer	48
Note 4: Andre utbetalinger til drift	49
Note 5: Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	50
Note 6: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	51
Note 7: Sammenheng avregning med statskassen og mellomværende med statskassen ..	52

Trygderettens verdier

Trygderetten arbeider etter fem sentrale verdier;

- **Rettsikkerhet**
- **Effektivitet**
- **Informasjon**
- **Samhandling**
- **Evaluerings**

Noe ord om de enkelte verdiene:

- **Rettsikkerhet**

Dette er Trygderettens kjerneverdi og årsaken til at institusjonen ble opprettet i 1967. Uavhengighet, riktige avgjørelser og tilstrekkelig grunnngivning står sentralt i denne sammenheng.

- **Effektivitet**

I dette ligger at sakene må avgjøres innen rimelig tid. Dette er også en viktig del av rettsikkerheten. Videre vil vi innrette virksomheten og utføre vårt arbeid på en kostnadseffektiv måte.

- **Informasjon**

Trygderetten vil gjøre virksomheten og avgjørelsene kjent for partene og allmennheten på en god måte. Denne verdien stiller også krav til oss om tilgjengelighet og service overfor publikum.

- **Samhandling**

Dette er Trygderettens interne verdi som bør prege vår arbeidsform. Vi vil utvikle en kultur basert på at vi alle arbeider for å nå Trygderettens mål, og at vi deler på erfaringer og kunnskap for å nå disse. Av denne verdien utleder vi våre mål knyttet til arbeidsmiljø, personal-, kompetanse-, organisasjons- og IT-utvikling.

- **Evaluerings**

Vi skal etterse og lære av vår egen praksis og vurdere vår egen virksomhet med sikte på forbedring.

1. Leders beretning

Siden 2009, som var det året med lavest saksinnngang til Trygderetten på 2000-tallet, har saksinnngangen steget jevnt. Fra 2013 og i 2014 har imidlertid saksinnngangen økt betydelig og 2014 er det året med den høyeste saksinnngangen siden begynnelsen av 2000-tallet. I de siste 2 år har veksten vært på hele 38 %. Årsveksten fra 2013 til 2014 utgjorde 22 %.

I antall saker betyr dette at det kom inn 655 flere saker i 2014 enn i 2013 og 1 302 flere saker enn bunnåret 2009. Svært mange saker kom inn mot på slutten av 2014, og 2015 viser at tendensen fortsetter, slik at vi må forvente at 2015 blir et år hvor saksinnngangen vil bli enda høyere enn i 2014. En slik markant økning i saksinnngangen vil representere en stor utfordring for Trygderetten å håndtere både på kort og litt lengre sikt.

Fordelingen av saker per saksområde er relativt stabil med unntak av ett område. Antall saker i tilknytning til uføreytelser stiger betydelig og utgjør i 2014 20 % av de totalt innkomne saker. Dette utgjør i antall, 733 saker, og er en økning på 90 % i forhold til 2013. Til gjengjeld var saksinnngangen de foregående år usedvanlig lav, på det laveste 257 innkomne uføresaker i 2012. Tallet er nå på nivå med 2008, men er fremdeles betydelig lavere enn det antall som kom inn de første år på 2000-tallet. Det er i og for seg som forventet, siden man i mellomtiden har innført en intern klagebehandling i NAV også for uføresakenes vedkommende.

Produksjonen av kjennelser er også økende. I 2014 ble det avsagt 8 % flere kjennelser enn i 2013, og 28 % flere kjennelser enn bunnåret 2009. I antall kjennelser betyr dette at Trygderetten avsa 223 flere kjennelser i 2014 enn i 2013, og 628 flere kjennelser enn i 2009. Dette er en svært god utvikling, men dessverre ikke nok til å holde saksbeholdningen på et nivå innenfor våre målsetninger. Beholdningen av ubehandlede saker var ved utgangen av 2014 på 1 408 saker. Dette betyr at saksbeholdningen økte med 536 saker (61 %) i 2014.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid steg fra 3,1 måneder i 2013 til 3,7 måneder i 2014. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid siste 10 år har ligget på 4,1 måneder, slik at årets resultat allikevel må sees å være godt, men det er på det rene at tendensen er negativ. Rundt 90 % av sakene ble avgjort innen seks måneder, og 18 saker ble liggende mer enn 9 måneder. Også her er det en negativ tendens i forhold til 2013, hvor tilsvarende tall var 97 % og 15 saker.

I 2014 ble 24,7 % av de overprøvede vedtakene endret i favør av den ankende part. Endrings ("gunst") andelen har holdt seg ganske stabil over tid. Det har også fordelingen av gunstandelen mellom de saker som ender med en omgjøring i Trygderetten, og de saker vi i form av en formell avgjørelse om oppheving og hjemvisning, sender tilbake til ny behandling i underinstansen.

Dommere, heller ikke i Trygderetten, kan instrueres av noen i sin dømmende virksomhet. Dette regnes som en helt sentral rettsikkerhetsgaranti, men medfører også at likartete saker kan få forskjellig utfall avhengig av hvilke dommere som er involvert. Slik er det i de alminnelige domstoler, fra Høyesterett og nedover, og slik er det også i Trygderetten.

Trygderetten er imidlertid svært opptatt av å sikre en mest mulig enhetlig praksis og det er bred intern forståelse for betydningen av dette. En rekke virkemidler tas i bruk for så størst mulig grad oppnå en ønsket enhetlighet. Et slikt virkemiddel er å avsi retningsgivende kjennelser (femmedlemskjennelser). Fire slike ble avsagt i 2014, noe som er 2 flere enn i 2013. For en nærmere omtale av våre tiltak for å oppnå mest mulig enhetlig praksis, se pkt. 2.6.1.

Det må imidlertid understrekes at svært mange av våre saker inneholder et betydelig innslag av skjønn, så vel juridisk som medisinsk og/eller av attføringsfaglig karakter. Det er illusorisk å

tro at man kan oppnå en helt enhetlig praksis, også når man tar i betraktning det relativt betydelig antall saker som behandles av Trygderetten hvert år.

Trygderetten er en svært stabil arbeidsplass med få utskiftninger av fast ansatte i løpet av året. Leder av administrasjonsavdelingen og en av de juridisk kyndige rettsmedlemmer gikk av for aldersgrensen i 2014. Det ble videre ansatt 2 medisinsk kyndige rettsmedlemmer i 2014. En medisinsk kyndig ble ansatt i fast stilling som rettsmedlem, mens en medisinsk kyndig er engasjert for en periode på 14 måneder. Ellers har det som vanlig vært en del utskiftninger i rettsfullmektiggruppen. Dette er opplæringsstillinger på 3-årig åremål og vil ha en naturlig avgang/tilgang hvert år. Rettsfullmektiggruppen er imidlertid styrket med 3 rettsfullmektiger i løpet av 2014. Dette som et tilsvarende på den sterkt økende saksinngangen til Trygderetten.

NAV foretok i løpet av 2013 og 2014 en betydelig endring i organiseringen av saksbehandlingen i klageinstansen, med et vesentlig større innslag av sentralisering og spesialisering. Dette er sannsynligvis noe av forklaringen på den økte saksinngangen i Trygderetten. Den viktigste grunnen er imidlertid at NAV Klageinstans i 2014 fikk tilført 20 mill. kroner ekstra med sikte på å øke produksjonen og bygge ned restanser. Etter det Trygderetten kjenner til, vil NAV Klageinstans i 2015 beholde de ekstra ressurser de ble tilført i 2014.

Knut Brofoss
Trygderettens leder

2. Introduksjon til virksomheten

Trygderetten ble opprettet ved egen lov i 1967, samme år som folketrygdloven trådte i kraft, og er en uavhengig ankeinstans som skal treffe avgjørelser om enkeltpersoners rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl., jf. lov av 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten. Politisk ble opprettelsen av Trygderetten begrunnet i et særskilt behov for forsvarlig saksbehandling på trygde- og pensjonsområdet. Administrativt er Trygderetten organisert under Arbeids- og Sosialdepartementet (ASD).

Trygderetten er ikke en del av det alminnelige domstolsapparatet, men virker i realiteten som en domstol. Mange av saksbehandlingsreglene er de samme som for vanlig rettergang. Til forskjell fra domstolene er imidlertid saksbehandlingen i Trygderetten i det store flertall av sakene skriftlig. Trygderetten kan ikke instrueres av noe annet organ om avgjørelsene, og Trygderettens leder kan ikke instruere retten i den enkelte sak. Trygderettens kjennelser kan bringes inn for de alminnelige domstolene med lagmannsretten som første instans.

Trygderettens virksomhet for 2014 er beskrevet i Prop. 1 S (2013-2014), kap. 606 Trygderetten. Omtalen i budsjettproposisjonen er Trygderettens utgangspunkt for virksomheten i 2014 sammen med de presiseringer og retningslinjer som gis i tildelingsbrevet fra Arbeids- og sosialdepartementet.

I Prop. 1 S (2013-2014) er Trygderettens hovedmål skissert som følger

- Trygderetten skal avsi kjennelser i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder.
- Trygderetten skal behandle og avgjøre sakene slik at vilkårene som er stilt til behandlingen i lov om anke til Trygderetten er oppfylt.
- Trygderetten skal avgjøre sakene med en forsvarlig saksbehandlingstid
- Trygderetten skal behandle og avgjøre sakene på en slik måte at det gir tillit både hos den ankende part og ankemotparten.
- Trygderetten skal avgjøre sakene i takt med økningen i saksinngangen.
- Trygderetten skal avsi prinsipielle kjennelser, som er retningsgivende for forvaltningen, og at Trygderetten koordinerer egenpraksis.

I tildelingsbrevet fra Arbeids- og sosialdepartementet ble satsningsområdene for 2014 beskrevet slik:

Kvantitative styringsparametere:

- 90 pst. av sakene skal være behandlet innen seks måneder
- Gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal ikke overstige fire måneder
- Andelen fullt grunngitte kjennelser skal være minst 70 pst.

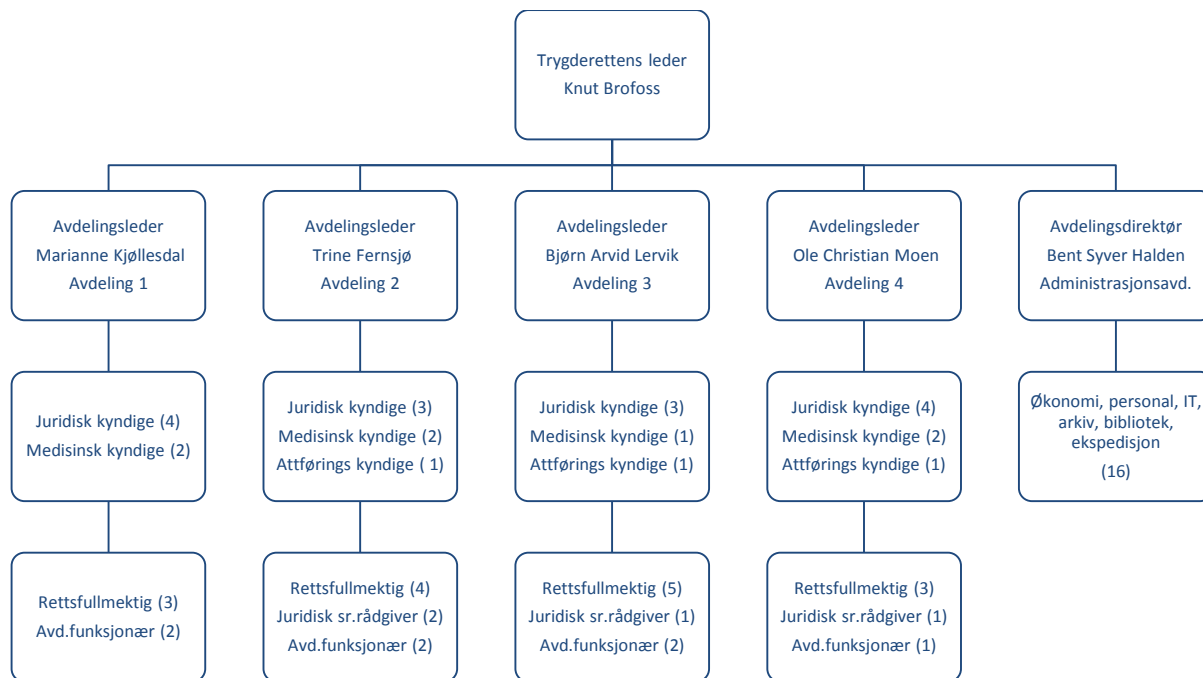
Rapporteringskrav:

- Antall saker som er avgjort senere enn 9 måneder
- Antall restanser
- Antall saker som har vært avgjort med 5 medlemmer

2.1 Organisering

Trygderetten er lokalisert i Oslo og er organisert i 5 avdelinger.

Figur 1 - Trygderettens organisasjonskart

Ny organisasjon med inndeling i avdelinger ble etablert pr 1. september 1997 og forutsatte en stillingsplan på 63 årsverk. Organisasjonsformen ble gradvis gjennomført i løpet av 1998, og ble tatt fullt i bruk i 1999.

Med unntak av administrasjonsavdelingen er det ingen forskjell på avdelingene og de behandler alle samme type ankesaker (bare avdeling 1 behandler krigspensjonssaker, en utgående sakstype). Innkomne ankesaker fordeles etter tur mellom avdelingene etter hvert som de kommer inn, og fordelingen skjer etter et tilfeldig prinsipp.

Trygderetten har løpende fokus på en mest mulig optimal ressursfordeling avdelingene imellom. Fra 2007 ble det innført en fordelingsnøkkel der det er tatt hensyn til antall administratorer¹ i hver avdeling. Fordelingsnøkkel forutsettes revidert hvert kvartal.

Saker kan omfordes ved behov både innad i den enkelte avdeling og mellom avdelinger. Dette for å møte behovet for redusert og mest mulig lik saksbehandlingstid, samt best mulig ressursutnyttelse.

Fagavdelingene (avdeling 1-4) er sammensatt av juridisk, medisinsk og attføringskyndige medlemmer, ved siden av en til to avdelingsfunksjonærer. De juridiske medlemmene er inndelt i 3 grupper: fast ansatt embetsdommere, juridiske seniorrådgivere som i praksis fungerer som embetsdommere og rettsfullmektiger som etter en opplæringsperiode har den samme status i den enkelte sak som de øvrige juridiske medlemmene. De medisinsk og attføringskyndige

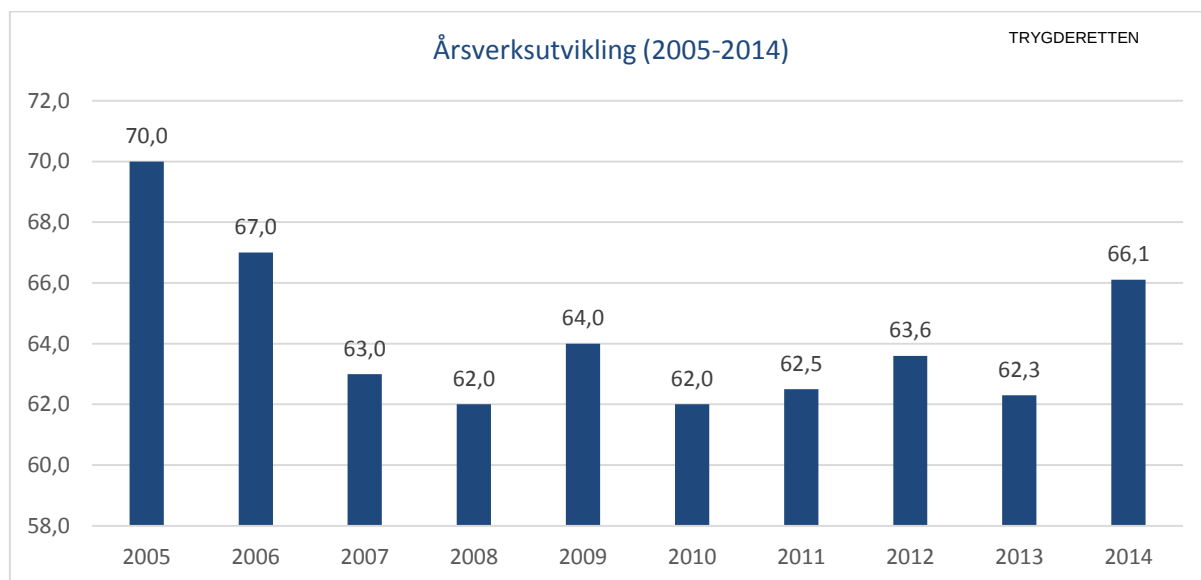
¹ Et juridisk kyndig rettsmedlem

rettsmedlemmene arbeider i dels på tvers av avdelingene ved at saker i en viss utstrekning blir fordelt gjennom en poolordning uavhengig av avdelingsgrenser.

I avdelingene har den enkelte administrator ansvaret for fremdriften av sine saker, mens avdelingsleder har ansvaret for avdelingen som helhet.

I tillegg til å betjene egen virksomhet, leverer administrasjonsavdelingen også administrative tjenester til Statens Helsepersonellnemnd som er samlokalisert med Trygderetten.

Figur 2 - Årsverksutvikling siste 10 år

På grunn av en sterk økning i saksinngangen fra begynnelsen av 2000-tallet ble antall årsverk økt noe i forhold til tidligere år, men redusert igjen i løpet av de siste årene fordi saksinngangen har ligget på et lavere nivå i perioden 2007-2013.

Fra 2014 er det lagt opp til en midlertidig bemanningsøkning, da saksmengden er sterkt stigende.

2.2 Ankebehandlingen

En anke til Trygderetten skal gå gjennom den instansen (som regel NAV) som ga avslaget. I NAV er det for øvrig en intern klagebehandling før saken eventuelt bringes inn for Trygderetten i form av en anke. Den aktuelle instansen bringer så saken videre til Trygderetten. Etter lovens hovedregel behandler Trygderetten ankesakene på bakgrunn av skriftlig framstilling fra partene, men kan også beslutte muntlig behandling med fremmøte av partene. Trygderettsloven er i hovedsak utformet med sikte på at saksbehandlingen skal være skriftlig. Loven åpner riktignok for muntlig saksbehandling - som er det bærende element ved saksbehandlingen i de alminnelige domstoler - men i Trygderetten anvendes denne saksbehandlingsformen i lite omfang.

Retten settes normalt med 2 eller 3 medlemmer. Trygderetten består av juridisk, medisinsk og attføringskyndig dommere. Trygderettens faste medisinsk og attføringskyndige rettsmedlemmer har kompetanse om arbeidsmarkedsspørsmål og arbeidsevnevurderinger. En sak om et rent juridisk spørsmål, for eksempel pensjonsberegning, blir behandlet av bare jurister. Mange av Trygderettens saker dreier seg imidlertid om helseforhold og/eller arbeidsevne. I slike tilfeller trekkes medlemmer fra de øvrige gruppene inn. I saker som reiser vanskelige og prinsipielle spørsmål kan retten settes med 5 medlemmer.

I Trygderetten blir ankesakene fordelt til en administrator. Fordelingen av saker til hver administrator skjer hovedsakelig etter et tilfældighetsprinsipp, og vanligvis med lik fordeling av antall saker på hver administrator. Administrator er alltid jurist og rollen innehas av enten en avdelingsleder, ett juridisk rettsmedlem, en rettsfullmektig eller av en juridisk seniorrådgiver.

Tabell 1 - Utvikling antall administratorer siste 10 år

Trygderetten	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Antall administratorer ²	36	34	35	33	33	34	32	33	33	37

Tabell 2 - Utvikling antall rettsmedlemmer siste 10 år

Trygderetten	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Leder	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nestleder	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Avdelingsledere	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Jurister ³	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Fagkyndige ⁴	7	7	7	10	8	6	6	6	6	6

Stillingen som rettsfullmektig tilsvarer dommerfullmektig i de ordinære domstoler. Siden stillingene er tidsbegrensede utdanningsstillinger, representerer de en stadig fornyelse av Trygderettens stab, også aldersmessig. Etter relativt kort tid gjør de en fullverdig innsats som administratorer av sakene.

Tabell 3 - Utvikling antall rettsfullmektiger siste 10 år

Trygderetten	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Rettsfullmektiger	15	13	14	12	12	13	11	12	12	16

² Antallet er ikke korrigert for eventuelt graderte stillingsandeler

³ I tillegg tilkommer 3 juridisk seniorrådgivere

⁴ Medisinsk og attføringskyndige medlemmer

2.3 Saksutvikling

Over 90 prosent av sakene gjelder anke over vedtak som er truffet av Arbeids- og velferdsetatens organer, der NAV Klageinstans er ankemotpart. Trygderetten behandler også ankesaker som gjelder retten til offentlig tjenstepensjon. I disse sakene er ankemotparten offentlige tjenstepensjonsordninger, som enten er administrert av Statens pensjonskasse, av livsforsikringsselskaper, eller av kommunale pensjonskasser. Trygderetten behandler imidlertid ikke avgjørelser i tilknytning til private tjenstepensjonsordninger.

Antall innkomne ankesaker til Trygderetten avhenger av saksbehandlingen av klagesaker i Arbeids- og velferdsetaten. For at Trygderetten skal kunne følge utviklingen og sette opp en prognose for saksinngangen, innhenter Trygderetten aktuelle data om klagetilbøyelighet, avslagsprosent og ankeprosent mv. fra NAV Klage instans. Dette er en viktig forutsetning for at Trygderetten skal kunne planlegge sin virksomhet.

Figur 3 - Utvikling innkomne ankesaker siste 10 år

På slutten av nittitallet steg saksinngangen til Trygderetten sterkt, med en foreløpig topp i 2001 med 6 182 saker. Saksmengden sank noe i 2002, men steg igjen 2003. Fra 2004 og frem til og med 2009 har saksinngangen sunket betraktelig. Inngangen i 2009 utgjorde 38 % av hva den var i toppårene 2001 og 2003. I perioden 2009-2011 økte saksinngangen noe, med en viss nedgang igjen i 2012. I årene 2013 og 2014 har imidlertid inngangen økt drastisk, med 42 % i løpet av to år.

Spesielt sterk var økningen i 2014 da det kom inn 655 (22 %) flere saker enn i 2013. Dette representerer den største økningen i løpet av ett år i Trygderettens nyere historie.

2.4 Saksområder

Tabell 4 - Innkomne ankesaker pr sakstype

Mottatte anker pr saksområde	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Enslige forsørgere	115	76	38	67	46					
Sykepenger	215	220	188	184	133					
Dagpenger	129	118	204	130	132	101	95	102	150	182
Arbeidsavklaringspenger	313	357	259	172	151	159	160	148	180	189
Ytelser under medisinsk rehabilitering	214	260	234	250	277	416	401	522	496	606
Grunn - og hjelpestønad	136	125	154	179	236	172	203	334	383	348
Annet ⁵	1 283	1 010	904	903	696	652	822	1 097	1 084	984
Yrkesskader	339	322	267	314	335	231	342	431	480	465
Pensjonsberegning	154	100	61	54	58					
Uføreytelser	733	388	256	485	573	598	723	1 223	1 281	1 347
SUM	3 631	2 976	2 565	2 738	2 637	2 329	2 746	3 857	4 054	4 121

Tabell 5 - Prosentvis fordeling innkomne ankesaker pr sakstype

%-vis fordeling pr saksområde	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Enslige forsørgere	3 %	3 %	1 %	2 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Sykepenger	6 %	7 %	7 %	7 %	5 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Dagpenger	4 %	4 %	8 %	5 %	5 %	4 %	3 %	3 %	4 %	4 %
Arbeidsavklaringspenger	9 %	12 %	10 %	6 %	6 %	7 %	6 %	4 %	4 %	5 %
Ytelser under medisinsk rehabilitering	6 %	9 %	9 %	9 %	11 %	18 %	15 %	14 %	12 %	15 %
Grunn - og hjelpestønad	4 %	4 %	6 %	7 %	9 %	7 %	7 %	9 %	9 %	8 %
Annet ⁵	35 %	34 %	35 %	33 %	26 %	28 %	30 %	28 %	27 %	24 %
Yrkesskader	9 %	11 %	10 %	11 %	13 %	10 %	12 %	11 %	12 %	11 %
Pensjonsberegning	4 %	3 %	2 %	2 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Uføreytelser	20 %	13 %	10 %	18 %	22 %	26 %	26 %	32 %	32 %	33 %
SUM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Nedgangen i antall ankesaker fra 2005 skjedde i det alt vesentlige skjedd på uføreområdet. I 2003 kom det inn 3 076 uføresaker, det vil si i overkant av halvparten av saksmengden. I 2005 var antallet sunket til 1 347, om lag en tredjedel av sakene.

Innføringen av tidsbegrenset uførestønad fra 1. januar 2004 og muligheten til å klage én gang i etaten før eventuelt anke til Trygderetten, forklarer det aller meste av nedgangen i perioden frem til 2007. Inngangen av disse sakene fortsatte å synke i hele perioden frem til 2012, hvor man nådde et foreløpig bunnivå på 256 saker.

Fra 2013 viser utviklingen et lite oppsving, men fortsatt var inngangen den nest laveste i moderne trygderettshistorie, og vesentlig lavere enn i 2011.

I 2014 har inngangen av uføresaker omtrent doblet seg, men fortsatt er den ikke større enn den var i 2008, et år hvor den samlede saksinngang utgjorde ca. 75 % av inngangen i 2014. Som

⁵ Saker som omfattes av "Annet" inkluderer blant annet saker som gjelder tilbakekreving av feilutbetalt stønad og saker om offentlig tjenestepensjon i KLP og Statens pensjonskasse.

overnevnte tabeller viser er ikke Trygderetten lenger noen ”ensakstype” organ og det er et stort mangfold i type saker og kompleksitet.

2.5 Produksjon av kjennelser

Produksjonen av kjennelser hadde sin topp i årene 2001-2004, men har siden vist en fallende utvikling fra 2005 til 2009. Fra bunnpunktet i 2009 og frem til 2014 stiger produksjonen igjen med unntak av 2011 hvor den sank svakt.

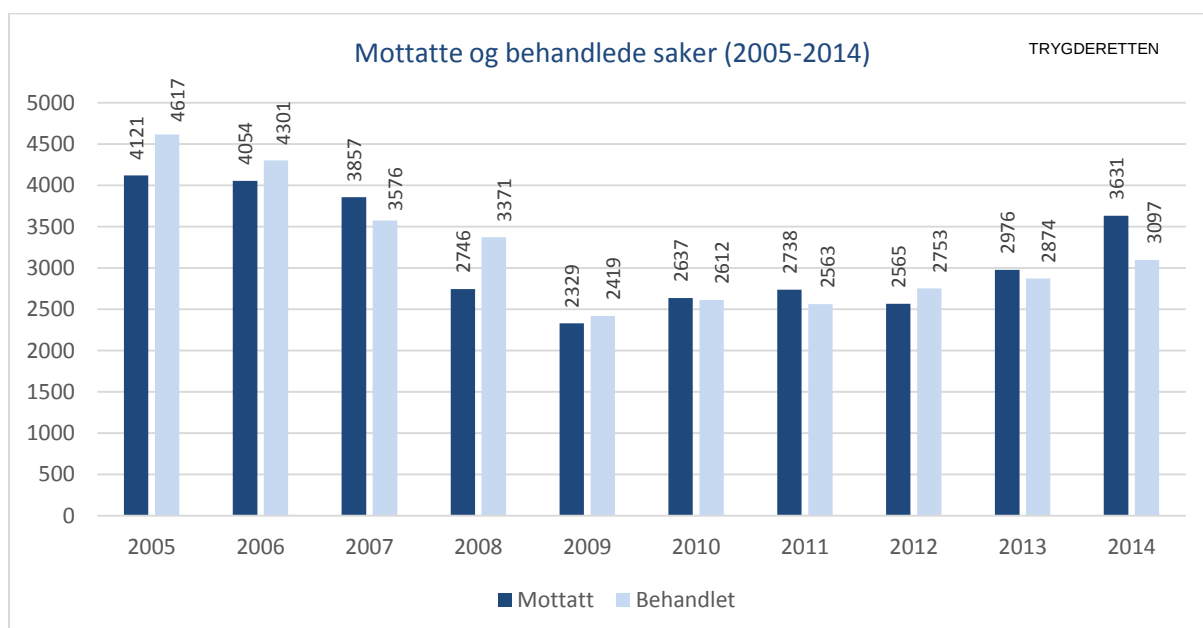
I 2014 ble det produsert 223 (8 %) flere kjennelser enn i 2013 og 344 flere kjennelser enn i 2012 (12 %). Produksjonen har steget med 28 % fra bunnpunktet i 2009 og frem til og med 2014, noe som gir en årlig produksjonsøkning på ca. 5 % pr år i snitt.

At saksinngangen ville stige fra bunnpunktet i 2009, har lenge ligget til grunn for Trygderettens planlegging. Blant iverksatte tiltak kan nevnes at med sikte på å imøtekomme utfordringer angående saksbehandlingstid og restanser, ble det i 2009 utarbeidet et kontorrundskriv om retningslinjer for saksflyten, kontorrundskriv 3/2009, som inneholder konkrete tidsfrister for de ulike fasene i vår saksbehandling.

Fra og med 2014 er det, i samarbeid med medarbeiderne, utarbeidet aktivitetsplaner på avdelings- og ansattnivå, knyttet til månedlige mål for produksjon.

Aktivitetsplanene representerer en konkretisering av Trygderetts samlede mål på antall saker produsert i løpet av året.

Figur 5 - Utvikling innkomne ankesaker og produserte kjennelser siste 10 år

I enkeltsaksavgjørende organer som Trygderetten, er det en allmenn tendens til at saksproduksjonen følger inngangen.

2.6 Avsagte kjennelser

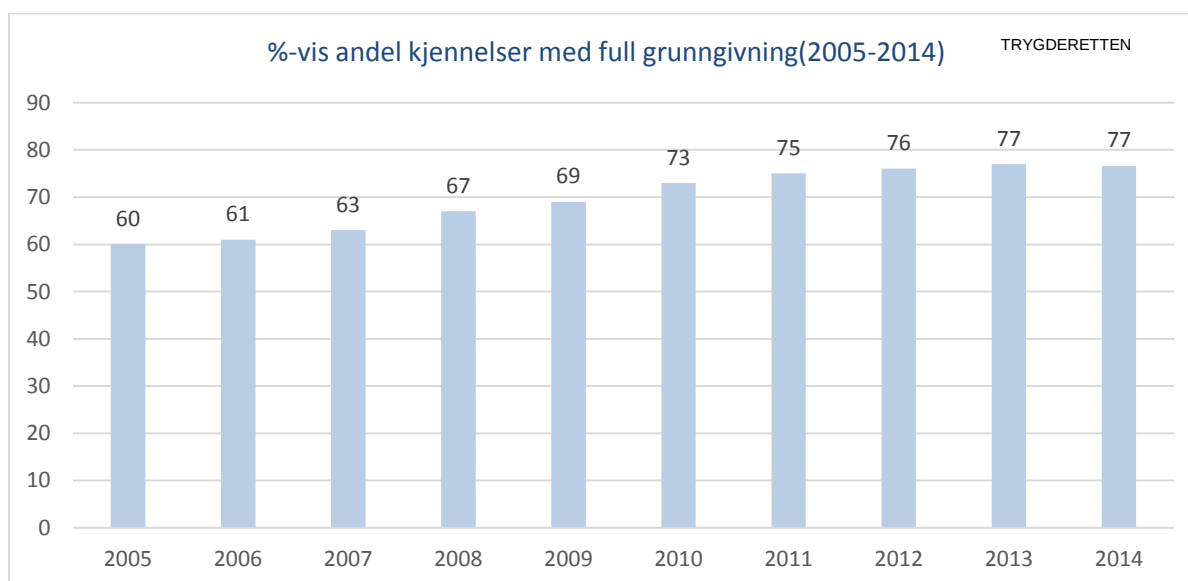
Det er et mål at andelen grunngitte kjennelser ikke skal være lavere enn 70 pst. En for stor andel kjennelser med forenklet grunngiving kan være uheldig av hensyn til publikums opplevelse av rettssikkerhet i Trygderetten. Det har også vært et ønske om grunngitte kjennelser fra blant annet domstolene.

Trygderettens primære oppgave er å treffe avgjørelser i enkeltsaker. Men det er også et mål å søke å trekke opp retningslinjer for fremtidig praksis.

Lovens hovedregel er at Trygderettens kjennelser skal begrunnes. Hvis retten enstemmig finner at anken ikke kan føre frem og resultatet av kjennelsen ikke antas å få betydning utover foreliggende sak, var det inntil 1. januar 2004 lovhemmel for at retten kunne unnlate å gi begrunnelse. Denne adgangen ble fra samme dato opphevet og erstattet med adgang til å bruke forenklet grunngiving. Dermed skal det gis en begrunnelse i alle saker, enten forenklet eller full grunngiving.

Alle som har hatt en ankesak i Trygderetten får dermed en grunngitt kjennelse, de fleste i form av en kjennelse med fullstendig grunngivning og de resterende i form av en kjennelse med forenklet grunngivning. Alle saker som avsies til gunst for den ankende part, skal ha full grunngiving.

Figur 6 - Utvikling grunngitte kjennelser siste 10 år

I 2014 ble det avsagt 2 371 kjennelser (77 %) med full grunngivning i Trygderetten og 726 kjennelser med forenklet grunngivning.

2.6.1 Kvalitets- og praksiskoodinerende arbeid

Trygderetten skal ivareta hensynet til likebehandling, har fokus på enhetlig praksis og søker å tilstrebe best mulig koordinering av denne.

Gjennom to databaser, ankebasen som inneholder kjennelsesresymene og kjennelsesbasen som inneholder fulltekstversjonene av samtlige kjennelser tilbake til 1990-tallet har dommerne enkelt tilgang til det rettskildematerialet Trygderettens praksis representerer. I det løpende arbeidet med ankesakene, søkes det regelmessig i ulike databaser for å finne praksis i lignende saker.

For å fremme praksiskoordinering omtales dommer og utvalgte kjennelser på ukentlige ledermøter, avdelingsmøter og møter for de fagkyndige. Det er videre retningslinjer for å melde fra om saker som kan være egnet for å settes med fem medlemmer.

Virksomheten har også rene faglige møter og årlige seminarer hvor ulike temaer tilknyttet praksiskoordinering er svært sentrale. På enkelte områder gjøres det også systematiske gjennomganger og analyser av et større antall avgjørelser.

Arbeidet med praksiskoordinering er videre sentralt i flere av Trygderettens interne arbeidsgrupper. Arbeidsgruppene har normalt faste ledere, men hvor gruppens medlemmer for øvrig sitter i en periode på 2 år. Arbeidsgruppenes sammensetting behandles årlig ifm virksomhetens arbeid med virksomhetsplanen.

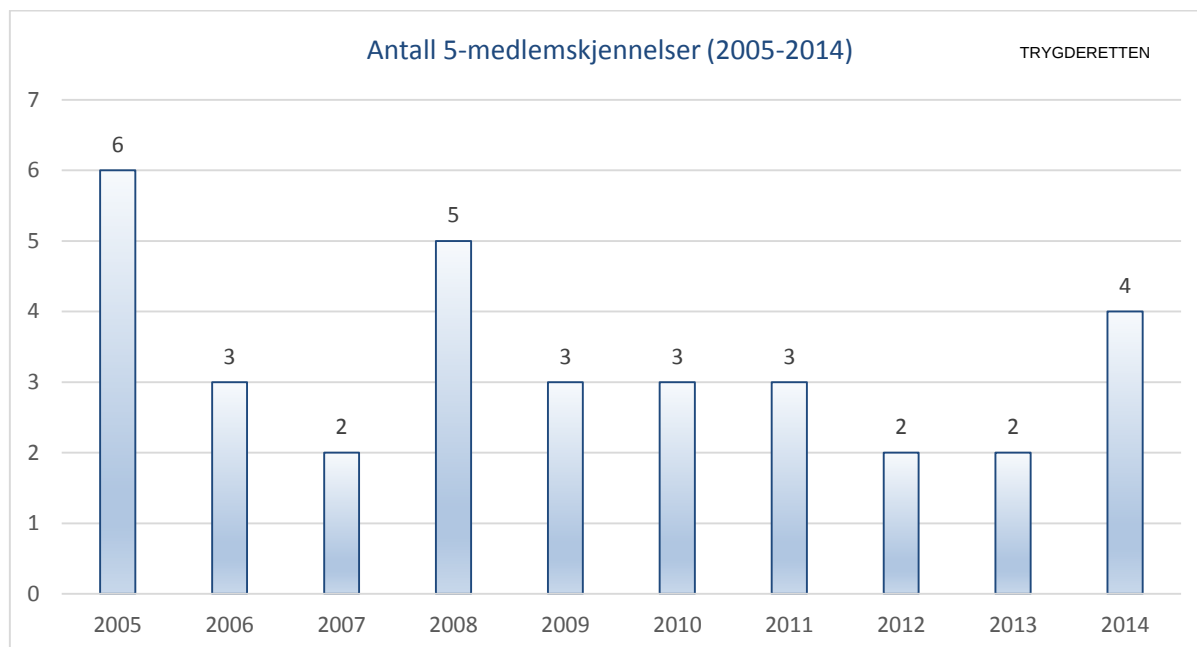
- Veiledergruppa: Veilederen er et dokument som gir en samlet oversikt over saksgang og saksbehandling i Trygderetten. Arbeidsgruppen foretar en årlig justering i tråd med lovendringer eller endringer i rutiner m.m.
- Innblikkredaksjonen: Regelmessig presentasjon av avsatte kjennelser som antas å være av allmenn interesse ved blant annet ved å oppsummere praksis, klargjøre lovforståelse, være særlig betegnende for feltet eller behandle nye rettsspørsmål. I internt Innblikk inkluderes også saker som reiser spørsmål som antas å danne grunnlag for intern diskusjon (avvik fra praksis, komplekse, uklare eller kontroversielle resonnementer/tolkninger).
- Rettskildeggruppa: Rettskildeggruppen gjennomgår nye lagmannsrettsdommer og velger ut de dommene Trygderetten av ulike grunner mener bør tas inn i Rettskildehjelpen.
- RAST-gruppa: Gruppen foreslår saker som kan være egnet som veiledende kjennelser i Rettskildehjelpen. Dette gjelder primært kjennelser som oppsummerer praksis på en god måte. RAST har også som oppgave å peke på områder hvor det kan være ulikheter i praksis.
- Kvalitetsgruppa: Initierer og følger opp tiltak for praksiskoordinering samt igangsetter kvalitetssikringstiltak (herunder fag-/praksisnotater).

Av andre praksiskoordinerende tiltak nevnes at Trygderetten har et felles opplæringsopplegg for nyansatte dommere og rettsfullmektiger i Trygderetten. Dette opplæringsopplegget ble revidert i 2014.

2.6.2 Prinsipielle kjennelser

Trygderetten skal prioritere arbeid med å avsi prinsipielle kjennelser (5-medlemskjennelser) som vil være retningsgivende for Arbeids- og velferdsetaten og for Trygderetten selv.

Figur 7 - Utvikling prinsipielle kjennelser siste 10 år

I 2014 ble det avsagt fire 5-medlemskjennelser. Dette er en dobling av antallet i forhold 2013. For nærmere omtale av disse kjennelsene, se side 30.

2.7 Saksbehandlingstid

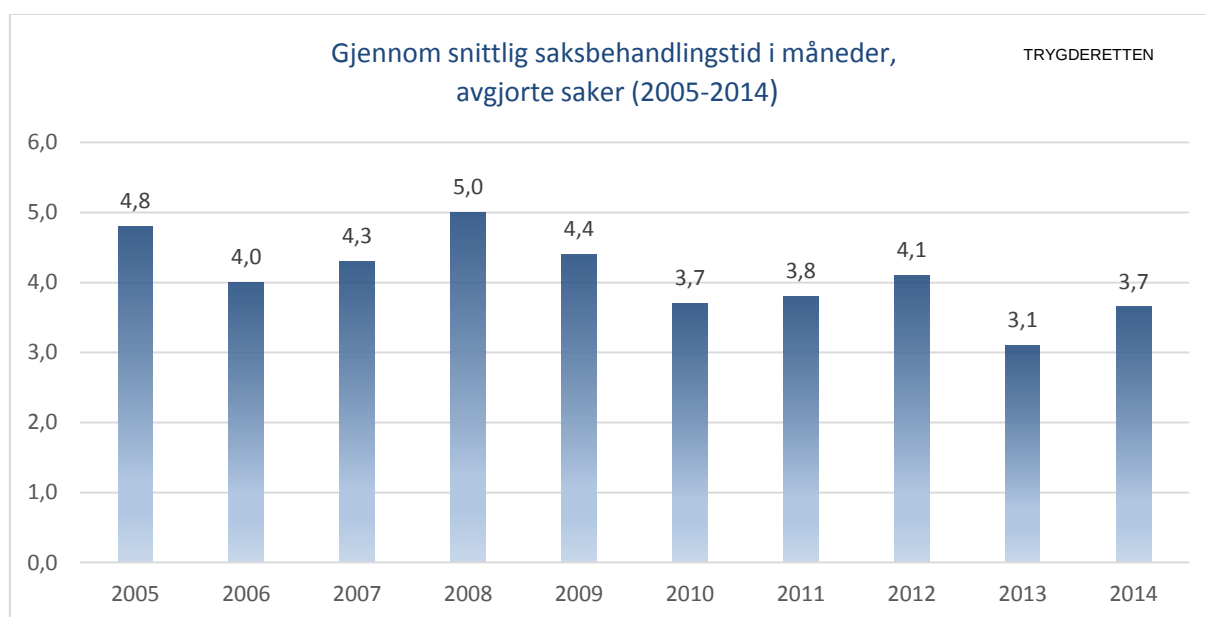
Trygderetten planlegger sin virksomhet slik at saksbehandlingstiden skal bli så kort som mulig. Det er et mål at 90 % av sakene i Trygderetten er behandlet innen seks måneder og at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke overstiger fire måneder.

Inntil 2008 var den absolutte yttergrense for hvor gamle sakene kunne bli, satt til 12 måneder. Dette kravet ble fra 2008 skjerpet til 9 måneder.

Tabell 6 - Utvikling gjennomsnittlig saksbehandlingstid

År	Andel saker avgjort innen 6 måneder	Antall saker avgjort senere enn 9 mnd.	Antall saker avgjort senere enn 12 mnd.
2005	70 %		59
2006	80 %		15
2007	81 %	105	22
2008	72 %	256	32
2009	80 %	68	14
2010	91 %	44	7
2011	87 %	25	10
2012	83 %	55	7
2013	97 %	15	3
2014	90 %	18	2

Figur 8 - Utvikling gjennomsnittlig saksbehandlingstid siste 10 år

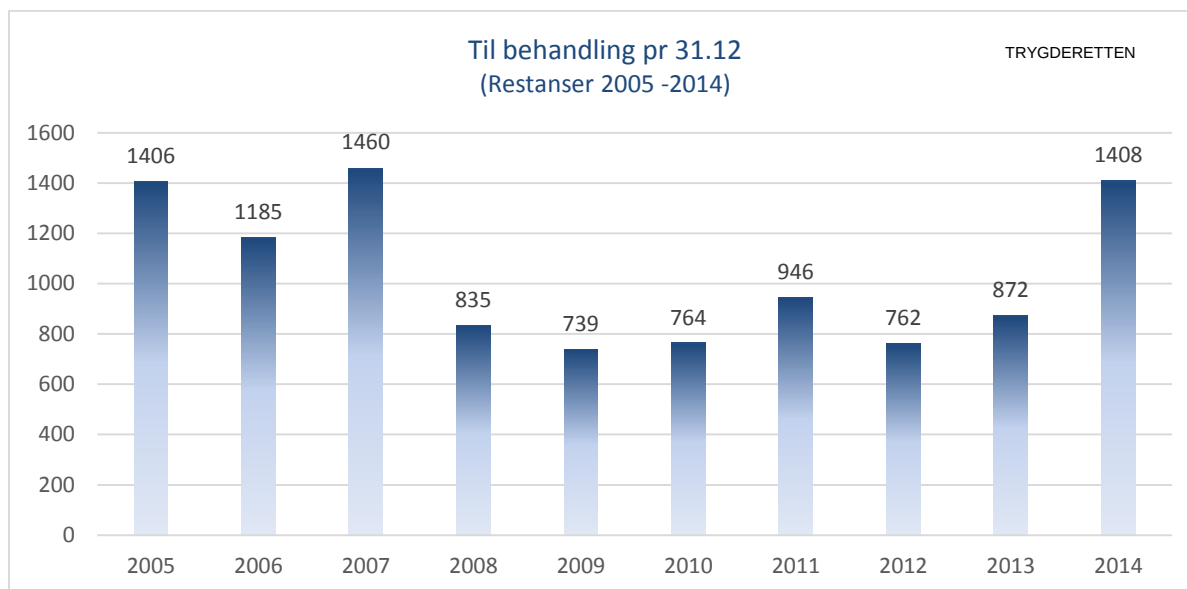

Fra begynnelsen av 2000-tallet og frem til 2004 viste gjennomsnittlig saksbehandlingstid en økende tendens. Bakgrunnen for dette var at tallet på innkomne ankesaker økte betydelig samt at det samtidig var et mål om å øke andelen av fullt grunngitte kjennelser. I årene 2005 og 2006 sank saksbehandlingstiden markant, mens den for årene 2007 og 2008 gikk opp før den fra 2009 begynte å synke igjen. I 2011 og 2012 økte den noe før den sank til 3,1 måneder i 2013. I 2013 var den på sitt laveste punkt siden begynnelsen av 2000-tallet. For 2014 er den imidlertid igjen stigende, men fremdeles under målsettingen på 4 måneder.

2.8 Saksbeholdning (restanser)

Begrepet restanser brukes i en litt annen betydning i Trygderetten enn i en del annen offentlig virksomhet, der restanser ofte betegner saker som ikke er avgjort i løpet av en viss tid, gjerne tre måneder. I Trygderetten betegner det enhver sak som ennå ikke er avgjort, saksbeholdningen, uansett om den bare er én dag gammel. En viss "restansemengde" både vil og bør Trygderetten derfor ha til enhver tid.

Figur 9 - Utvikling restanser siste 10 år

På begynnelsen av 2000-tallet viste utviklingen i antall ubehandlede saker en sterk vekst frem til toppåret 2003. I perioden fra 2004 til 2006 sank antallet betydelig. I 2007 steg den imidlertid med 23 % før den i perioden 2008-2010 nesten ble halvert i forhold til 2007. I 2009 nådde den sitt laveste nivå på over 20 år.

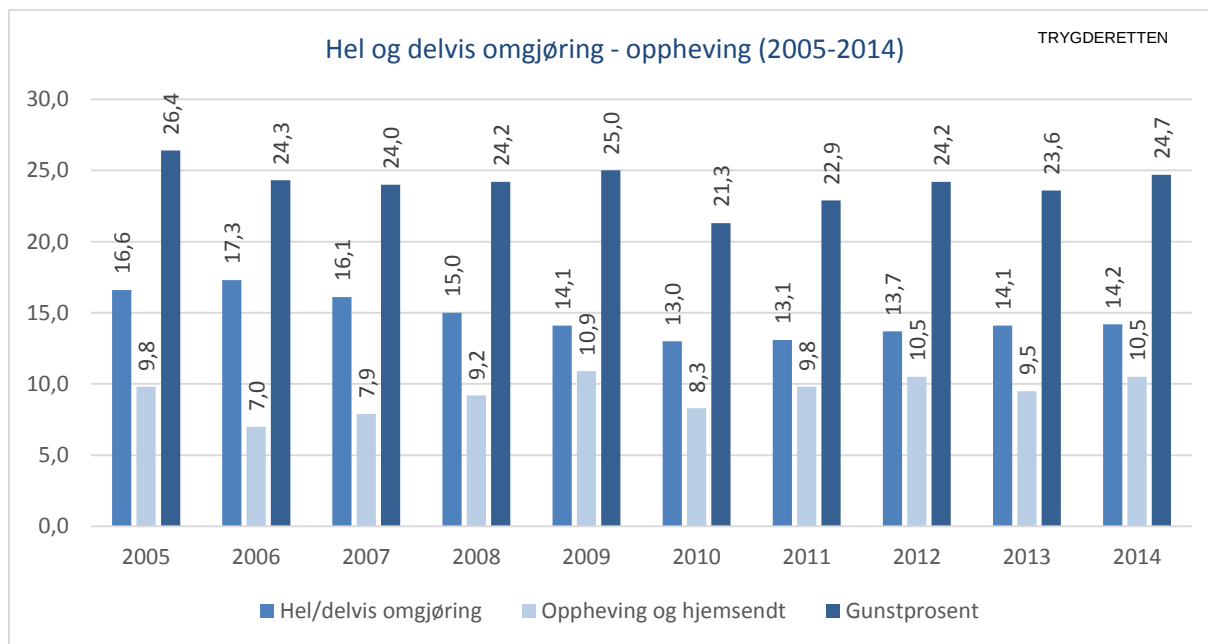
I perioden 2011-2012 viste den en synkende tendens, mens den fra 2013 igjen har begynt å stige betydelig for å nå sin foreløpige topp i 2014 på 1 408 saker. Den er nå på nivå med årene 2005 og 2007.

Trygderetten fikk inn mange saker på slutten av 2014. I årets siste 8 uker kom det inn ca. 300 flere saker enn på samme tidspunkt i 2013.

2.9 Resultat av ankebehandlingen

Trygderettens behandling av et vedtak kan få tre utfall. Vedtaket kan stadfestes, eller Trygderetten kan omgjøre vedtaket, helt eller for en del av vedtaket. Det innebærer at Trygderetten selv treffer realitetsvedtak i saken. Det tredje alternativet er at Trygderetten kan oppheve og henvisе saken til ny behandling i vedkommende etat, såkalt hjemsending. Det siste skjer i tilfelle der retten finner at saken ikke er godt nok opplyst fra forvaltningens side.

Figur 10 - Resultat av ankebehandlingen siste 10 år

I ca. 75 % av sakene blir resultatet at vedtaket stadfestes. Denne andelen har holdt seg nokså konstant siden begynnelsen av 2000-tallet, og det er heller ikke store svingninger i forholdet mellom omgjøring og oppheving de siste år.

2.10 Trygdesaker i de alminnelige domstolene

Begge parter har adgang til å få prøvet Trygderettens avgjørelse i lagmannsretten hvis de ikke er fornøyd med resultatet i saken. Med få unntak er det bare den private part som bringer saken inn for lagmannsretten.

Tabell 7 - Saker i lagmannsrettene siste 10 år

Trygdesaker behandlet i lagmannsretten	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Antall saker hvor stevning er tatt ut	61	42	47	50	38	59	58	84	75	116
Antall dommer i lagmannsrettene	57	39	37	41	28	61	50	40	54	53
- Staten frifunnet	40	31	25	32	19	41	32	24	42	39
- Kjennelsen opphevet/kjent ugyldig	17	8	12	9	9	20	18	16	12	14

Ca. 30 % av dommene resulterte i at Trygderettens kjennelse ble kjent ugyldig eller opphevet. Dette er omtrent på nivå med snittet for de siste 15 årene.

Det har til nå vært relativt få trygdesaker som har vært behandlet i Høyesterett.

Tabell 8 - Saker i Høyesterett siste 10 år

Trygdesaker behandlet i Høyesterett	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Antall dommer	3	1	2	0	2	2	2	4	4	2
- Staten frifunnet	1	0	1	0	2	1	2	2	1	2
- Kjennelse gjort ugyldig eller opphevet	2	1	1	0	0	1	0	2	3	0

Det kan vanskelig leses ut av domstolenes avgjørelser at Trygderettens kjennelser ikke holder tilfredsstillende kvalitet. Lagmannsrettene er i svært få saker uenig i Trygderettens lovforståelse, men har i enkelte saker vurdert den konkrete rettsanvendelsen annerledes enn Trygderetten. Dette kan ha sammenheng med at det for lagmannsretten er framlagt nye opplysninger, samt at lagmannsretten til dels har utvist et noe mer liberalt skjønn.

Alt i alt blir Trygderettens kjennelse den endelige avgjørelse i ca. 98 % av de saker Trygderetten avgjør. Trygderetten følger utviklingen i saker som behandles i domstolene nøye og vurderer løpende eventuelle konsekvenser for praksis og saksbehandling.

2.11 Et blikk på saksbunken i 2014

Kjennelse av 24. januar 2014. Ankesak nr. 13/02285. Ftrl. § 1-8. Formål og definisjoner – arbeidstakere. For heltidslønnet ordfører forelå rett til sykepenger som ”arbeidstaker”. Omgjøring av vedtak om ikke å gi refusjon for sykepenger utbetalt ordfører i arbeidsgiverperiode. I motsetning til NAV gikk retten ut fra at heltidsgodtgjort ordfører var omfattet av arbeidstakerbegrepet i folketrygdloven § 1-8. Det ble lagt til grunn at dette var i samsvar med tidligere praksis i trygdeforvaltningen. Arbeidsbelastningen i slik tjeneste tilsa at det forelå samme behov for inntektssikring ved sykdom som det arbeidstakere i vanlige arbeidsforhold hadde. Ordføreren sto i et underordningsforhold til kommunestyret, og brukte kommunale lokaler og utstyr som arbeidstakere i arbeidsforhold. Ordlyden i § 1-8 tilsa at heltidstilsatte ordførere var omfattet, og det samme gjaldt reelle hensyn. Øvrige rettskilder talte ikke avgjørende imot.

Staten har brakt saken inn for lagmannsretten.

Kjennelse av 2. mai 2014 Ankesak nr. 14/00150 Ftrl. § 3-2. Pensjonsberegning – grunnpensjon. Rett til redusert grunnpensjon kunne foreligge til tross for ekteskap.

Spørsmål om rett til 100 prosent grunnpensjon på tross av inngått ekteskap. Folketrygdloven § 3-2. Omgjort. En 79 år gammel enkemann som fikk redusert sin grunnpensjon til 85 prosent etter at han inngikk nytt ekteskap. Han anførte at han og ektefellen aldri hadde bodd sammen, hadde hver sin bolig, hver sin økonomi, hver sin husholdning og hver sin familie. Retten mente at han i en slik situasjon ikke kunne anses for å leve sammen med sin ektefelle i lovens forstand og viste til at Arbeids- og velferdsdirektoratet i sitt rundskriv hadde gitt anvisning på at hvis folkeregisteret har godkjent flyttemelding fra en av ektefellene som har flyttet ut av felles hjem, anses ektefellene for å leve atskilt. Tilsvarende måtte forutsetningsvis også gjelde i tilfeller hvor folkeregisteret, på tross av melding om ekteskap, hadde godkjent at ektefellene står registrert på hver sin adresse, mente retten.

Kjennelse av 21. mars 2014. Ankesak nr. 13/2500. Ftrl. § § 3-21. Pensjonsberegning. Antatte framtidige pensjonspoeng for unge uføre født etter 1940. Uttalelser om kravet til alvorlig tilstand.

Omgjøring. Vedkommende hadde lidd av til dels svært alvorlig angst siden 11-års alderen. Han var nå diagnostisert med engstelig-unnvikende personlighetsforstyrrelse som av klinisk psykolog var ansett å ha vært en viktig årsak til sykdomsbildet også som barn. Uføretidspunktet var satt tilbake til før han fylte 26 år. Selv om han hadde ruset seg en del, var dette underordnet i sykdomsbildet. Om kravet til alvorlig tilstand uttalte retten at selv om dette språklig var knyttet til den medisinske tilstanden, kunne det ikke ses å gjelde andre kriterier for vurdering av alvorlighet enn hvilke følger tilstanden hadde for funksjonsevnen. Retten anså at sykdommen i praksis var eneårsak til at han var ufør allerede da han fylte 26 år og at han fylte vilkårene for å få beregnet uførepensjonen etter særreglene for unge uføre.

Kjennelse av 24. januar 2014. Ankesak nr. 13/02230. Ftrl. § 6-3. Grunnstønad. Ekstraavgifter som følge av tvangslidelse.

Stadfestelse. Vedkommende hadde en tvangslidelse i form av uvanlig ofte vasking av seg selv, hus, klær og sengetøy, samt alle ting som kom inn i hjemmet utenfra. Lidelsen ga ekstraavgifter grunnet slitasje på klær og sengetøy, samt ekstraavgifter til rengjøringsprodukter. Retten kom til at ekstraavgiftene ikke var nødvendige fordi de ikke var knyttet til et formål som kunne redusere eller kompensere for de spesielle problemene som tvangslidelsen medførte. Slitasje på klær og sengetøy grunnet uvanlig ofte vasking på grunn av tvangslidelse falt utenfor det siktemål som grunnstønadsordningen var ment å dekke.

Kjennelse av 9. mai 2014. Ankesak nr. 13/700 Ftrl. § 8-12. Sykepenger – antall sykepengedager.

Opptjening av ny rett ved mottak av graderte ytelser etter kap. 12 i folketrygdloven. Arbeidsavklaringspenger etter overgangsregler basert på tidligere mottak av uføreytelser ga ikke ny opptjening der en person ble sykmeldt etter vedkommendes periode med uføreytelse var utløpt. Kjennelse med utvidet rettsammensetning – "femmedlemskjennelse".

Medlemmet var innvilget tidsbegrenset uførestønad (TU) ut mai 2010, men ytelsen ble fra 1. mars 2010 erstattet av arbeidsavklaringspenger. Parallelt med dette arbeidet hun i en deltidsstilling. I juli 2010 ble hun sykmeldt fra deltidsstillingen. Kravet om sykepenger ble avslått, fordi hun ikke hadde tjent opp ny sykepengerett. Anken førte ikke fram. Rettens flertall kom til at forskriften om overgangsregler i forbindelse med innføringen av arbeidsavklaringspenger ikke var anvendelig i saken, da hun ble sykmeldt etter utløpet av den perioden hennes TU var gitt for. Det forelå heller ikke rett til sykepenger etter folketrygdloven § 8-12 tredje ledd. Hun hadde mottatt graderte ytelser etter kapittel 12 i kombinasjon med arbeid i 26 uker, men mottok på sykmeldingstidspunktet ingen ytelse etter kapittel 12. Mindretallet mente det ikke var grunnlag for å stille opp et krav om mottak av ytelse etter kapittel 12 på sykmeldingstidspunktet, men at dette kravet kun refererte seg til opptjeningssituasjonen.

Kjennelse av 27. juni 2014 Ankesak nr. 14/900. Ftrl. § 8-12. Sykepenger – antall sykepengedager. Sykepenger etter fylte 67 år der arbeidsuførheten skyldes yrkesskade.

Stadfestelse. Folketrygdloven §§ 8-12, 8-51 og 8-55. Vedkommende ble sykmeldt som følge av yrkesskade. I løpet av sykemeldingsperioden fylte han 67 år. NAV avsto sykepenger utover 60 dager etter at han fylte 67 jf. ftrl. § 8-51. Mannen mente at han som følge av sykmelding grunnet yrkesskade hadde rett til sykepenger i 260 dager jf. ftrl. § 8-55. Spørsmålet om slik rett forelå var ikke kommentert i forarbeidene. Retten fant at selv om § 8-55 gjorde unntak fra reglene i § 8-12 sto § 8-51 uavhengig av disse. Ettersom begrensningen i maksimal sykepengeperiode hadde hjemmel i denne paragrafen gjaldt begrensningen i maksimal sykepengeperiode for personer mellom 67 og 70 år også i yrkesskadetilfellene.

Kjennelse av 26. september 2014. Ankesak nr. 14/01325 Ftrl. § 9-12. Stønad ved barn/pårørendes sykdom. Pleiepenger for pleie av en nær pårørende. Kravet til at den som mottar pleien må være i "livets slutfase"

Stadfestelse. Kvinne krevde pleiepenger for å pleie sin dødssyke ektemann. Spørsmålet i saken var hvorvidt han var i "livets slutfase". Retten vurderte bestemmelsen i lys av forarbeidene, og kom til at det ikke er tilstrekkelig at man er uhelbredelig syk, men at man må ha nådd det stadiet der dødsprosessen har begynt. Dette beror på en konkret, skjønnsmessig vurdering av utviklingen av det aktuelle sykdomsforløpet for hver enkelt pasient, men det kan ikke legges en for streng vurderingsnorm til grunn for når denne grensen er nådd. Retten vurderte at ektemannen i denne saken ikke ennå var i en slik dødsprosess, og stadfestet derfor vedtaket.

Kjennelse av 28. februar 2014. Ankesak nr. 14/00119. Ftrl. § 11-2. Arbeidsavklaringspenger – forutgående medlemskap. Vurdering i forhold til unntaksregler i forskrift i medhold av § 11-2.

Arbeidsavklaringspenger. Forutgående medlemskap. Stadfestelse. Vedkommende var født og bosatt i Norge til han som 40åring i 1993 flyttet til utlandet. I årene som fulgte hadde han sporadisk medlemskap i folketrygden. Fra 2000 hadde han ikke pliktig medlemskap. I 2011 returnerte han til Norge, og satte to måneder etter ankomst fram krav om arbeidsavklaringspenger. Retten kom etter en drøfting av unntaksreglene i forskrift etter § 11-2 i folketrygdloven til at vedkommendes tilknytning til Norge ikke var sterk nok. Vist til at hans

sammenhengende, pliktige medlemskap i folketrygden lå 18 år tilbake i tid på kravtidspunktet, at han i 15 av disse 18 årene hadde vært uten medlemskap, at han de siste fem årene hadde oppholdt seg sammenhengende i utlandet og at returen til Norge skjedde som følge av sykdom oppstått i utlandet. Retten la til grunn at han uten sykdommen ville fortsatt å bo utenlands, og at hans bosetting der følgelig ikke kunne sies å ha vært tidsavgrenset.

Kjennelse av 14. februar 2014. Ankesak nr. 13/02661. Ftrl. § 11.5. Arbeidsavklaringspenger –sykdom, skade eller lyte -nedsatt inntektsevne. Saksforhold der det ikke kunne stilles krav om utprøving av inntektsevnen i annet arbeid.

Oppheving. En kvinne som arbeidet i halv stilling i SFO fikk aterosklerose og ble sykmeldt med sykepenger ett år. På slutten av sykepengeperioden ble hun operert og var delvis rekonvalesent da sykepengene løp ut. Hun fremsatte i god tid krav om arbeidsavklaringspenger, men dette ble avslått fordi NAV mente hun kunne greie annet arbeid som var lettere enn i SFO og at hennes arbeidsevne ikke var nedsatt med minst 50 prosent. Kvinnen ønsket seg imidlertid tilbake til tidligere arbeidsplass og klarte å jobbe i en 25 prosent stilling der i en periode på fire måneder til hun ble frisk igjen. Retten opphevet og mente det måtte godtas at kvinnen ville tilbake til tidligere arbeidsplass der hun hadde arbeidet i mange år. Dette var momenter som er nevnt i folketrygdloven § 11-5 om nedsatt arbeidsevne. Retten kom til at det måtte vurderes om kvinnen kunne anses å være under aktiv behandling, jf. folketrygdloven § 11-6 bokstav a og opphevet/hjemvist for ny behandling.

Kjennelse av 14. februar 2014. Ankesak nr. 14/00090. Ftrl. § 11-7. Arbeidsavklaringspenger – meldeplikt. Unnlatt innsending av meldekort i periode fra avslagsvedtak ble truffet til vedtaket ble omgjort.

Omgjøring. En kvinne fikk stanset arbeidsavklaringspenger (AAP). I tidligere sak opphevet Trygderetten vedtaket. Hun ble deretter ansett å fylle vilkårene for AAP i den aktuelle perioden, men fikk avslag på utbetaling med henvisning til at meldekort ikke var innsendt. Retten mente at kvinnen hadde rimelig grunn til ikke å sende meldekort i den perioden arbeidsavklaringspengene var stoppet. Det kunne da ikke være avgjørende at NAV i sitt rundskriv hadde uttalt at meldekort måtte sendes inn i en klage- eller ankeperiode. Avgjørende var at det i stansvedtaket ikke var opplyst at det også gjaldt krav om dette i tilfelle klage eller anke.

Kjennelse av 28. februar 2014. Ankesak nr. 13/02418. Ftrl. § 11-8. Arbeidsavklaringspenger – aktivitet med sikte på å komme i arbeid. Saksforhold der aktivitetskravet ikke var oppfylt.

Stadfestelse. Arbeidsavklaringspenger. Stans. Folketrygdloven § 11-8 og § 11-11. Mann, 35 år, var tilstått arbeidsavklaringspenger (AAP) fra 2011. Han ble varslet om mulig avslag, og fikk vedtak om avslag på AAP halvannet år senere, fordi han ikke hadde bidratt aktivt i prosessen med å komme i arbeid. Det måtte legges til grunn at det i lengre tid var gjort forsøk på å etablere et grunnlag for arbeidsrettet aktivitet uten hell. Vedkommende vurderte seg som arbeidsufør. Henvisning til MR undersøkelse og/eller utredning ved Nakke-/ ryggpoliklinikken burde i saken ikke hindre gjennomføring av yrkesrettete tiltak. Retten mente som NAV at han hadde vist mangelfull aktivitet og ikke bidratt aktivt i prosessen med å etablere arbeidsrettet aktivitet. Vilråene for rett til arbeidsavklaringspenger var etter dette ikke oppfylt.

Kjennelse av 2. mai 2014. Ankesak nr. 13/2959. Ftrl. § 11-13. Arbeidsavklaringspenger. Stønad under "aktiv behandling". Behandling som ga rett til arbeidsavklaringspenger kunne også skje ved privat institusjon som ikke hadde avtale med helseforetak.

Omgjøring. Behandling for narkotikaavhengighet. Vedtak om avslag var grunnlagt i at institusjonen ikke var en offentlig godkjent institusjon for rusmiddelavhengige, at institusjonen ikke hadde avtale med noe helseforetak, ikke hadde avtale om tverrfaglig behandling og at institusjonen heller ikke inngikk i noen helseplan. Retten la til grunn at det etter folketrygdloven § 11-6 bare gjelder krav om at medlemmet "får aktiv behandling". Retten viste for øvrig til at det er kommunene som har ansvaret for rusomsorgen og at private institusjonen som ikke har avtale med helseforetak faller inn under omsorgsinstitusjoner, som er kommunenes ansvar. Retten påpekte at den aktuelle behandlingsinstitusjon hadde drevet behandling av rusmisbrukere i 24 år med gode resultater og at det i statsbudsjettet for 2014 var bevilget 1,5 millioner kroner til institusjonen. Retten mente at det ikke kunne være tvil om at behandlingen som ble gitt var forsvarlig til å oppfylle kravet om "aktiv behandling."

Kjennelse av 19. desember 2014. Anke sak nr. 14/01388. Ftrl. § 13-4. Yrkesskade – yrkessykdommer. Godkjenning av yrkessykdom hos tannlegesekretær som følge av kvikksølvpåvirkning.

Stadfestelse. Kvinnelig tannlegesekretær søkte godkjenning av helseplager som yrkessykdom etter arbeid med blant annet kvikksølv, men fikk avslag fordi sykdomsbildet ikke var karakteristisk for toksisk encefalopati. Kvinnen hadde avvikende prestasjoner ved nevropsykologisk undersøkelse sett i forhold til normen og hennes evnenivå. Avvikene skyldtes sannsynligvis en hjerneorganisk affeksjon. Retten mente sykdomsbildet var forenlig med skader etter kvikksølveksponering og viste til dommer fra Høyesterett, Rt-2012-929 og Rt-2013-1642. Det var ikke grunnlag for å stille krav om toksisk skade i bokstav a. Årsakssammenheng avgjøres gjennom prøving av alle delvilkår i annet ledd. Retten mente imidlertid at kvikksølvpåvirkningen i tid og konsentrasjon ikke hadde vært tilstrekkelig til at det var rimelig sammenheng mellom påvirkningen og den ankende parts sykdomsbilde, noe som er et vilkår etter bokstav b. Retten la særlig vekt på at den ankende part hadde arbeidet lite med kobberamalgam, en fremstillingsmetode som ga særlig høy eksponering. Kjennelsen inneholder generelle bemerkninger til lovforståelsen og henvisninger til forskningsresultater som likestilles med yrkesskade.

Kjennelse av 10. januar 2014. Ankesak nr. 13/01902. Ftrl. § 13-6. Yrkesskade – arbeidstakere. "I arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden". Dekning ved reise til og fra arbeid – betydingen av lang reisevei.

Oppheving av vedtak om å avslå dekning. Vedkommende bodde i A, og hadde vært på et møte i B. Etter endt møte, mens han hadde en arbeidsrelatert samtale på mobiltelefonen, gled han på is og falt. Dette skjedde ca. kl. 13.45. Han skulle ta båten hjem kl. 16. Han hadde forklart at hans arbeid besto i å være tilgjengelig også på reise. Retten tok utgangspunkt i to høyesterettsdommer, Rt-2000-220 (Trygderettens ankesak nr. 97/01694) og Rt-2000-1028 (Trygderettens ankesak nr. 98/00089) som avviser yrkesskadedekning på veien til og fra arbeidet. Retten viste til at Høyesterett hadde pekt på avgjørelser der Trygderetten etter en konkret vurdering la til grunn at tjenesteoppdraget også omfattet reise til og fra arbeidsstedet. Høyesterett konstaterte likevel at praksis var konsekvent. Retten la vekt på tidspunktet fra skaden, og fant at det ville være i strid med intensjonene dersom yrkesskadedekningen ble vesentlig innsnevret på dager der arbeidstakeren måtte reise langt for å utføre oppdrag. I foreliggende tilfelle var endog ikke reisen påbegynt da skaden skjedde. Retten fant at han var yrkesskadedekket etter folketrygdlovens § 13-6.

Kjennelse av 15. august 2014. Ankesak nr. 14/657 Ftrl. § 13-12. Yrkesskade. Medlemmer som oppholder seg i institusjon eller utfører samfunnstjeneste. Dekning under aktiviteter i fengsel.

Stadfestelse. Spørsmål om fengselsinnsatt mann, som skadet seg i skiulykke på fengselets område, var yrkesskadedekket. Dissens (2-1). Aktiviteten var obligatorisk. Han påberopte seg sak 01/03432 til støtte for yrkesskadedekking (innsatt i fengsel som var utsatt for sykkelulykke). Flertallet var uenig i den lovforståelse som var lagt til grunn i tidligere sak. Flertallet mente etter gjennomgang av lovforarbeider at yrkesskadedekningen for innsatte i fengsler gjaldt arbeidsvirksomhet knyttet til fengselets verksteder, arbeidsstuer ol. Også vist til LB-2006-075704, hvor anke ble nektet fremmet til Høyesterett (HR-2008-211-U), som gjaldt forholdet til yrkesskadeforsikringsloven for samme person som i ankesak 01/03432. Flertallet la til grunn at den ankende part ikke var yrkesskadedekket da han skadet seg. Mindretallet fant at vilkårene i ftrl § 13-12 tredje ledd var oppfylt. Aktiviteten skjedde i regi av fengselet. NAVs rundskriv var ikke oppdatert i forhold til dagens strafferettspleie og tok heller ikke hensyn til nyere rettsutvikling, bl.a. HR-2014-00997. Stadfestelse i samsvar med flertallets standpunkt.

Kjennelse av 3. oktober 2014. Ankesak nr. 14/01612. Ftrl. § 14-4. Svangerskap – fødsel og adopsjon. Foreldrepenger generelle bestemmelser. Surrogatfødsel; fars rett til stønad ble ansette å foreligge fra omsorgsovertakelsen, selv om farskapet da ennå ikke var anerkjent etter norsk rett.

Omgjøring. Spørsmål om virkningstidspunkt for rett til foreldrepenger ved surrogatfødsel. Vedkommende mann fylte vilkårene for foreldrepenger for barn født av indisk surrogatmor. Tvisten gjaldt perioden etter at han faktisk overtok ansvaret for barnet og fram til hans farskap ble formalisert. Trygderetten hadde i sakene 12/1247 og 13/811 lagt til grunn at farskapet i slike tilfelle hadde var det samme helt siden barnet ble født. I disse saken var det vist til dom fra Gulating lgrm. (RG-2005-876) der flertallet mente at et farskap ikke kunne deles i faser, men måtte gjelde både framover og bakover i tid når det først var fastslått. Arbeids- og velferdsdirektoratet hadde i ettertid presisert i sitt rundskriv at "fars rett til foreldrepenger inntrer tidligst fra det tidspunkt vedtak om farskap etter barnelovens § 85 foreligger". Retten i den foreliggende sak viste til de retningslinjer som var gitt for utenlandsadopsjon, som satte virkningstidspunktet til omsorgsovertakelsen (i de tilfeller foreldrene ikke valgte å ta ut ferie) og så ikke grunnlag for å ha noen annen løsning for surrogatfødseltillfellene.

Kjennelse av 6. juni 2014. Ankesak nr. 13/2130 Ftrl. § 14-6. Svangerskap, fødsel og adopsjon. Opptjening av rett til foreldrepenger. Arbeid fra mer enn et arbeidsforhold kunne samlet fylle vilkåret om arbeid i seks måneder.

Oppheving. Foreldrepenger var avslått med henvisning til at vedkommende hadde arbeidet noe mindre enn seks av de siste ti månedene før fødselen. I motsetning til ankemotparten fant retten at arbeid som støttekontakt skulle medregnes, selv om dette var av begrenset omfang. Det ble herunder vist til lovforarbeider som tilsa at det var den samlede inntekt på årsbasis som var avgjørende, ikke det enkelte arbeidsforhold. Det ble også vist til at man etter praksis under visse forutsetninger tar hensyn til dager da vedkommende ikke er i arbeid når det mellomliggende tidsrom er mindre enn to uker. Retten fant at vedkommende hadde vært i arbeid i minst seks av de siste ti måneder før aktuelt uttak av foreldrepenger. Det påankede vedtaket ble opphevet og saken hjemvist til ny vurdering med hensyn til om pensjonsgivende inntekt på årsbasis svarte til minst halvparten av G, jf. § 14-6 annet ledd.

Kjennelse av 9. mai 2014 Ankesak nr. 14/00158 Ftrl. § 14-11. Svangerskap, fødsel og adopsjon. Utsettelse av uttak av foreldrepenger. Ikke adgang til utsatt uttak med grunnlag i sykdom hos annet barn enn det som utløste retten til foreldrepenger.

Stadfestelse. Utsettelse av foreldrepenger. Fedrekvote. Sykdom. Ftrl. § 14-11. Mann, 41 år, søkte om utsettelse av fedrekvote som ble avvirket mens hans andre barn var innlagt på sykehus på grunn av alvorlig og kritisk sykdom. Retten mente at det ikke var hjemmel for å utsette fedrekvoten i dette tilfellet. Lovens utsettelsesgrunner knyttet til sykdom omfatter bare

situasjonen ved forelderens egen sykdom eller når permisjonsbarnet, det barnet som utløser foreldrepengene, blir innlagt i helseinstitusjon.

Kjennelse av 28. mars 2014. Ankesak nr. 13/2785. Ftrl. § 14-11 (før endring 1. januar 2007). Fødsel og adopsjon - fedrekvote. Full lønn under studier måtte likestilles lønnet arbeid, og derfor gi rett til utsatt uttak av fedrekvote.

Omgjøring. En kadett ved Krigsskolen søkte om å få utsatt uttaket av foreldrepenger jf. folketrygdloven § 14-11 første ledd bokstav b. NAV avslo søknaden med begrunnelse at han var under utdanning og at han derfor ikke oppfylte kravet om å være i inntektsgivende arbeid på heltid. Retten kom til at vedkommende oppfylte kravet om å være i inntektsgivende arbeid på heltid. Det ble vist til at han mottok lønn fra arbeidsgiver under utdannelsen, og at hans tjenestegjøring ved Krigsskolen var i arbeidsgivers interesse. Retten la videre vekt på at hans studier var en del av hans arbeidsoppgaver. Retten viste til Trygderettens kjennelse 13/00042.

Kjennelse av 11. juli 2014. Ankesak nr. 14/591 btrl § 2, tredje ledd. Barnetrygd – delt barnetrygd. Faktisk bosetting hos en av foreldrene hindret deling av barnetrygd. Inngått rettsforlik om delt omsorg kunne ikke gi grunnlag for annen løsning.

Stadfestelse. Delt barnetrygd der "barnet skal bo fast hos begge". Far til barna mente at han på bakgrunn av rettsforlik om delt omsorg hadde rett på delt barnetrygd, selv om det ikke var omtvistet at barna bodde fast hos sin mor. Slik retten vurderte forarbeidsuttalelser i Ot.prp. nr. 57 (2000-2001), har det ikke vært meningen med bestemmelsen i § 2 tredje ledd å gi krav på barnetrygd selv om man ikke på noe tidspunkt har et daglig ansvar for barnet. En slik rett ville vært i strid med formålet med barnetrygden, som er å bidra til å dekke de utgifter til forsørgelse den eller de som barnet bor fast med har i denne forbindelse.

Kjennelse av 5. desember 2014. Ankesak nr. 14/02975. Ftrl. § 21-12. Anke og klage i Trygdesaker. Frist avbrudd ved skriv sendt til uriktig rettsinstans.

Anke ble fremmet. Trygderettsloven § 10. Vedtak ble påanket vedtaket den dagen ankefristen gikk ut. Anken ble poststemplet samme dag. Retten viste til at det er tilstrekkelig at anken er avgitt til posten innen fristen utløp. Anken var derfor anken avgitt før dette tidspunktet. Anken ble imidlertid feilsendt til tingrett. Rettens mente likevel at anken var fremmet i rett tid. Det ble vist til at om en anke er feilsendt til Trygderetten var dette ansett fristavbrytende, jf. ankesak 13/02481. I denne kjennelsen ble det vist til at også om en stevning til lagmannsretten feilsendes til Trygderetten innen fristen, er dette akseptert som fristavbrytende, jf. Høyesteretts kjæremålsutvalg, Rt. 2005 s. 253. Videre hadde Høyesteretts kjæremålsutvalg uttalt at det følger av rettspraksis at feilsending til uriktig domstol, for eksempel fordi en har tatt feil av domstolens kompetanse, aksepteres som fristavbrytende. Rettens mente at det samme måtte gjelde om en anke ble feilsendt til tingrett, og kom til at anken måtte fremmes.

Kjennelse av 24. januar 2014. Ankesak nr. 13/01882. Pensjonslov for stortingsrepresentanter. § 4 - slik bestemmelsen lød før lovendringen trådte i kraft 1. januar 2011 - og lovens § 4 og § 4c, slik bestemmelsene lød før lovendringens ikrafttreden 1. januar 2012. Endret beregningsmåte for pensjonen utgjorde ikke tilbakevirkning som var i strid med grunnloven § 97. Avgjørelse med utvidet rettsammensetning - "femmedlemskjennelse".

Stadfestelse. Tidligere stortingsrepresentant, f. 1944, hadde fra høsten 2009 mottatt alderspensjon fra den tidligere pensjonsordningen for stortingsrepresentanter, fra 2012 avløst av stortings- og regjeringspensjonsordningen. Med virkning fra 1. januar 2011 ble måten å regulere hans løpende pensjon på endret. Endringen innebar at pensjonen ikke lenger skulle utgjøre 66 prosent av den til enhver tid gjeldende stortingsgodtgjørelse, men reguleres i samsvar

med endringen i folketrygdens grunnbeløp, og deretter reduseres med 0,75 prosent. Han mente en slik endring var i strid med forbudet mot tilbakevirkende kraft i Grunnloven § 97. Retten la til grunn at tilbakevirkningsforbudet bare beskyttet mot særlig urimelig eller urettferdig tilbakevirkning. Retten til regulering var etter rettens syn i ytterområdet av hva Grunnloven beskytter, og dette måtte igjen få betydning for den konkrete vurderingen av saken. Stortingspensjonsloven inneholdt ingen uttalelser om et særlig vern for pensjonister etter loven. Endringen i reguleringen kom heller ikke brått eller overraskende på, og den ble gjennomført likt for alle som mottok pensjon fra ordningen. Endelig var tapet av en begrenset størrelse. Disse forholdene tilsa at endringen ikke var i strid med Grunnloven § 97. Den var heller ikke i strid med EMKs første tilleggsprotokoll artikkel 1.

Kjennelse av 5. desember 2014. Ankesak nr. 14/00089. Samordningsloven § 29. Kommunal Landspensjonskasse – samordning. Krav om tilbakebetaling uførepensjon fra KLP på grunn av manglende samordning med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden. Krav til årsakssammenheng mellom pensjonistens atferd og feilutbetaling, jf. samordningsloven § 29 nr. 2. "Femmedlemskjennelse."

Stadfestelse. Rett var satt med fem medlemmer. Kvinne, født i 1951, mottok vel 10 000 kr. for meget i uførepensjon fra KLP i tidsrommet mars til august 2012 som følge av at det ble trukket for lite i samordningsfradrag for ytelser fra folketrygden. I ankesak 13/00104 ble KLP's vedtak opphevet, og saken hjemvist til ny behandling. Bakgrunnen var at pensjonisten, i medhold av samordningsloven § 29 nr. 2, 2. punktum, etter å ha unnlatt å gi KLP melding om at ytelsen fra folketrygden, ikke kunne holdes ansvarlig for beløp som gjaldt tidsrom før hun fikk underretning om at ytelsen ville bli endret. Det måtte være årsakssammenheng mellom unnlatelsen og den feilutbetaling som vart skjedd. Ankemotparten hadde truffet nytt vedtak med samme innhold, men føyet til en subsidiær påstand om at hun hadde plikt til å betale tilbake for mye utbetalt pensjon etter samordningsloven § 29 nr. 2, 3. punktum. Retten fastholdt det syn avgjørelsen i ankesak 13/00104 var bygget på, men sluttet seg til den subsidiære påstanden.

Kjennelse av 2. mai 2014. Ankesak nr. 13/02520. Ulovfestede vilkår for gjenopptak av tidligere avgjort sak. Kjennelse med utvidet rettsammensetning – "femmedlemskjennelse". Ikke grunnlag for å gjenoppta behandlingen av tidligere avgjort sak med grunnlag i ny sakkyndig vurdering av opplysninger som var kjent ved forrige behandling.

Stadfestelse. I ankesak 08/02350 stadfestet retten avslag på krav om godkjenning av yrkesskade og var enig med NAV i at det ikke var tilstrekkelig sannsynlig at det var årsakssammenheng mellom en tidligere godkjent ulykkeshendelse og senere ryggplager. Privat part la flere år senere fram en ny og fyldig spesialisterklæring med motsatt konklusjon. Retten viste til at erklæringen bygget på de samme funn som var kjent for tidligere rett og at det således ikke var lagt fram nye opplysninger, bare en ny vurdering. Den ankende part hadde vist til formuleringer i Øies avhandling fra 1994 som kunne oppfattes slik at en ny spesialisterklæring i seg selv skulle være tilstrekkelig til å gjenoppta en sak. Retten viste til at den praksis Øie støttet seg på var fra før år 2000 og ikke helt representativ for praksis etter at det ble innført en søksmålsfrist i trygderettsloven § 23.

3. Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk i 2014

- Trygderetten mottok i 2014 til sammen 3 631 saker - en økning på 22 % fra 2013
- Trygderetten produserte 3 097 kjennelser i 2014 - en økning på 8 % fra 2013
- 77 % av kjennelsene ble gitt med full grunngiving - på samme nivå som 2013
- Det ble avsagt 4 prinsipielle kjennelser (5-medlemskjennelser) i 2014 - 2 flere enn i 2013
- Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i måneder økte fra 3,1 mnd. i 2013 til 3,7 mnd. i 2014
- 14,2 % av sakene ble helt eller delvis omgjort i 2014. 10,5 % av sakene ble opphevet og hjemsendt.

Kvantitative styringsparametere:

Mål	Resultat 2014	Utvikling	Vurdering/tiltak
90 % av sakene skal være behandlet innen 6 mnd.	90 % av sakene ble behandlet i Trygderetten innen 6 mnd. i 2014.	Dette representerer en nedgang på 7 prosentpoeng fra 2013.	Se pkt. nedenfor.
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal ikke overstige fire mnd.	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i Trygderetten var 3,7 mnd. i 2014.	Dette er en økning fra 2013, som var historisk lav. Sannsynligvis vil den øke også i 2015.	Med den beholdningen av ubehandlede saker vi går inn i 2015 med, er det nokså åpenbart at saksbehandlingstiden vil øke. En bemanningsøkning vil ikke i seg selv være nok til å forhindre dette. Det er derfor en viktig oppgave å øke produktiviteten i 2015.
Antall fullt grunngitte kjennelser skal være minst 70 pst.	Andel kjennelser med full grunngiving har økt jevnt de siste årene, men flatet ut i 2013 og 2014. I 2014 ble 77 % av kjennelsene avgitt med full grunngiving.	Dette er på samme nivå som i 2013, og den ligger på et nivå som representerer gjennomsnittet for de siste 5 år.	

Rapporteringskrav:

	Resultat 2014
Antall saker som er avgjort senere enn 9 måneder For 2014 fikk vi en svak økning og endte på 18 saker i forhold til 2013 hvor det var 15 saker. Målet er at ingen saker skal bli så gamle, men i noen saker trekker tiden ut bl.a. fordi den ankende part/prosessfullmektigen ønsker nye opplysninger innhentet. Det tar ofte lang tid, og krever gjerne en del purring, å få disse opplysningene fra NAV.	18
Antall restanser På dette punkt er måloppnåelsen vesentlig svakere enn ønsket. Restansene økte med 536 saker i 2014, og denne økningen kom særskilt mot slutten av året. I årets siste 8 uker kom det inn ca. 300 flere saker enn ved samme tidspunkt i 2013. Ved årets utløp utgjorde de 1 408 saker, noe som er 56 % svakere enn målsettingen for 2014 om at den ikke skulle overstige 900 saker. I 2014 har dette bare hatt mindre betydning for oppfyllelsen av de øvrige mål, men det representerer en betydelig utfordring for virksomheten i 2015.	1 408
Antall saker som har vært avgjort med 5 medlemmer Ankesak 13/01882: Saken gjaldt anke over vedtak om regulering av alderspensjon fra pensjonsordningen for stortingsrepresentanter. Pensjonslov for stortingsrepresentanter § 4 slik bestemmelsen lød før lovendringens ikrafttreden 1. januar 2011 og lovens § 4 og § 4 c, slik bestemmelsene lød før lovendringens ikrafttreden 1. januar 2012. Stortings- og regjeringspensjonslovens § 7-1 og § 7-4. Grunnloven § 97. Det påankede vedtaket ble stadfestet, og kjennelsen var enstemmig. Ankesak 13/02520: Saken gjaldt anke over vedtak i trygdeklage som nektet gjenopptak av tidligere avgjort sak vedrørende menerstatning. Ulovfestede regler. Det påankede vedtaket ble stadfestet, og kjennelsen var enstemmig. Ankesak 13/00700: Saken gjaldt spørsmål om rett til sykepengen fra folketrygden til delvis arbeidsfør arbeidstaker ved overgang fra tidsbegrenset uførestønad til arbeidsavklaringspenger. Det påankede vedtaket ble stadfestet. Dissens 4-1. Ankesak 14/00089: Saken gjaldt anke over vedtak som opprettholdt tidligere vedtak om tilbakekreving av feil utbetalt uførepensjon. Samordningsloven § 29. Det påankede vedtaket ble stadfestet, og kjennelsen var enstemmig.	4

3.1 Ressursbruk

Trygderettens bevilgning over Kap. 606 post 01 ble for 2014 fastsatt til kr 70 300 000.

Av dette beløpet kom kr 68 882 681 til utbetaling. Det ubenyttet beløp - mindreutgiften for 2014 på kr 1 417 319 sammen med mottatt trygderedefusjoner overføres til neste budsjett-termin. Trygderettens kostnadsmasse bestod i 2014 av 81 % til lønn- og sosiale ytelser og 19 % til driftskostnader som husleie, renhold, IKT etc.

Trygderetten har pr 31. desember 2014, 72 ansatte fordelt på 66,1 årsverk. 2 av disse ansatte arbeidet deltid på pensjonistvilkår i 2014. Virksomheten består foruten leder og avdelingsledere (1 avdelingsleder innehar også vervet som nestleder) av 24 andre faste rettsmedlemmer, 4 juridiske seniorrådgivere og 15 rettsfullmektiger.

Leder, nestleder og minst ett annet medlem skal fylle vilkårene for å være høyesterettsdommer.

Tabell 9 - Antall ansatte, antall årsverk, kjønnsfordeling

Trygderetten pr 31.12.14 - Antall ansatte, (årsverk)	Kvinner	Menn	SUM
Leder	-	1 (1,0)	1 (1,0)
Avdelingsledere, nestleder	2 (2,0)	2 (2,0)	4 (4,0)
Avdelingsdirektør	-	1 (1,0)	1 (1,0)
Avdelingsfunksjonærer	7 (6,6)	-	7 (6,6)
Rettsfullmektiger	12 (11,9)	3 (3,0)	15 (14,9)
Juridisk seniorrådgivere	2 (1,3)	2 (1,5)	4 (2,8)
Juridisk kyndige	5 (4,9)	9 (8,3)	14 (13,2)
Medisinsk kyndige	2 (2,0)	5 (5,0)	7 (7,0)
Attførings kyndige	1 (1,0)	2 (1,6)	3 (2,6)
Administrasjonsavdelingen	11 (8,5)	5 (4,5)	16 (13,0)
SUM ANTALL ANSATTE	42	30	72
SUM ANTALL ÅRSVERK	(38,2)	(27,9)	(66,1)
KJØNNFORDELING	58 %	42 %	

Tabell 10 - Endring antall årsverk 2014 pr. stillingsgruppe

Trygderetten pr 31.12.14 - Antall årsverk	31.12.2014	31.12.2013	SUM
Leder	1,0	1,0	-
Avdelingsleder, nestleder	4,0	4,0	-
Avdelingsdirektør	1,0	1,0	-
Avdelingsfunksjonær	6,6	6,6	-
Rettsfullmektig	14,9	10,8	4,1
Juridisk seniorrådgiver	2,8	2,8	-
Juridisk kyndig	13,2	12,9	0,3
Medisinsk kyndig	7,0	6,0	1,0
Attførings kyndig	2,6	2,6	-
Administrasjonsavdeling	13,0	12,8	0,2
SUM	66,1	60,5	5,6

Antall årsverk i Trygderetten endret seg med 5,6 årsverk fra 2013 til 2014. Hoveddelen av dette fremkommer i rettsfullmektiggruppen. Rettsfullmektiggruppen er opplæringsstillinger på åremål og som har en naturlig tilgang/avgang hvert år. I tillegg er det fra 1. november 2014 ansatt en medisinsk fagkyndig på engasjement.

Tabell 11 - Endring antall årsverk 2014 pr. avdeling

Trygderetten	31.12.2014	31.12.2013	SUM
Leder	1,0	1,0	-
Administrasjon	14,0	13,8	0,2
Avdeling 1	11,8	12,2	-0,4
Avdeling 2	13,9	12,9	1,0
Avdeling 3	12,4	10,0	2,4
Avdeling 4	13,0	10,6	2,4
SUM	66,1	60,5	5,6

Trygderetten er en svært stabil arbeidsplass med en lav turnover blant de faste ansatte. Leder av administrasjonsavdelingen, og en av de juridisk kyndige rettsmedlemmer, gikk av for aldersgrensen sommeren 2014.

Det ble videre ansatt 2 medisinsk kyndige rettsmedlemmer i 2014. Ett medisinsk kyndig rettsmedlem ble ansatt i fast stilling, mens et medisinsk kyndig rettsmedlem ble engasjert for en periode på 14 måneder.

Ellers har det som vanlig, vært en del utskiftninger i rettsfullmektiggruppa. Dette er opplæringsstillinger på 3 års åremål og vil ha en naturlig avgang/tilgang hvert år. Rettsfullmektiggruppa er imidlertid styrket med 3 rettsfullmektiger i løpet av 2014. Dette som et tilsvarende på den sterkt økende saksinngangen til Trygderetten.

En bevisst livsfaseorientert personalpolitikk er en del av det helsefremmende arbeid og vil dermed kunne være av betydning for å hindre sykmelding og tidlig pensjonering. En tilrettelagt arbeidsplass tilpasset den enkeltes fase i arbeidslivet tar hensyn til vedkommendes behov og fokusere på muligheter fremfor begrensninger.

I Trygderetten legges det til rette for at eldre arbeidstagere kan redusere sin stillingsandel og størrelsen på porteføljen som seniorpolitiske tiltak. Dette som et tillegg til de tariffavtalte seniordager.

Fire av Trygderettens 24 rettsmedlemmer arbeidet deltid i 2014. I virksomhetens administrasjon for øvrig arbeidet 7 personer deltid i 2014.

3.1.1 Alderssammensetting

Tabell 12- Alderssammensetting Trygderetten pr 31.12.2014

	<30 år	31-40 år	41-50 år	51-54 år	55-61 år	62 -64 år	65-66 år	>67 år	SUM
Sum antall	9	11	9	7	16	12	3	5	72
%-vis	13 %	15 %	13 %	10 %	22 %	17 %	4 %	7 %	100 %
Antall kvinner	8	8	5	4	10	6	0	1	42
Antall menn	1	3	4	3	6	6	3	4	30

28 % av de ansatte i Trygderetten er over 62 år. Dette innebærer at seniorpolitiske tiltak er nokså merkbare i Trygderetten. Blant Trygderettens rettsmedlemmer er gjennomsnittsalderen 61 år, mens den for rettsfullmektigene er 31 år. 8 ansatte eller 11 % av virksomhetens ansatte er eldre enn 65 år.

Dette betyr at Trygderetten står ovenfor en relativ stor utskifting av personale i de nærmeste 2-4 år.

3.1.2 Likestilling

Trygderetten arbeider aktivt for at kvinner og menn i organisasjonen skal behandles individuelt uavhengig av kjønn. Ved nyansettelser legges det vekt på å understreke i stillingsutlysninger at arbeidsstaben skal avspeile befolkningssammensetningen både når det gjelder kjønn og kulturelt mangfold. Kvinner oppfordres til å søke dersom det er under 40 % kvinner i den aktuelle stillingskategorien.

Innen de ulike stillingskategoriene var det pr. 31.12.14 67 % menn blant rettsmedlemmene og 33 % kvinner. Blant rettsfullmektigene var tendensen motsatt; andelen menn og kvinner var henholdsvis 20 og 80 %.

Blant det øvrige personalet (økonomi, personal, arkiv, IT, kontortjenester mv.) er det 69 % kvinner og 31 % menn.

Lønnsnivået innenfor de ulike stillingskategoriene er det samme for kvinner og menn og alle har samme arbeidstid. Andelen kvinner og menn som er deltidsansatt er omtrent den samme.

3.2 Helse-, miljø- og sikkerhet og øvrig personalpolitikk

Trygderettens målsetting er å ha et faglig kompetent og motivert personale som gis mulighet til utvikling og oppbygging av egen kompetanse. Det skal legges vekt på helse, miljø og sikkerhetsarbeid.

3.2.1 Aktiviteter i 2014

- Ergometrisk kartlegging/tilrettelegging etter behov
- Vernerunde er gjennomført og er fulgt opp/under oppfølging
- Alle ansatte kan benytte trimrommet to ganger pr uke i arbeidstiden ("Utvidet lunsj", 45 min. pr gang). Instruktør er tilstede.
- Det er avholdt kurs i førstehjelp
- Det er avholdt møter med de tillitsvalgte (drøftelsesmøter) og med arbeidsmiljøutvalget etter fastsatt møteplan.

3.2.2 Oppfølging av IA-avtalen

Trygderetten inngikk i 2014 ny samarbeidsavtale om inkluderende arbeidsliv med NAV Arbeidslivssenter Oslo, for perioden 2014-2018. Virksomhetens delmål for den nye perioden er behandlet i virksomhetens interne organer høsten 2014 og deretter oversendt NAV Arbeidslivssenter. Aktivitets- og resultatmål i den nye avtalen er mer eller mindre holdt uforandret i forhold til tidligere.

3.2.3 Sykefravær

Sykefraværet på årsbasis i 2014 var på 4,6 %. Dette er 1,6 % lavere enn i 2013 og 1,4 % lavere enn gjennomsnittet de siste 5 år.

Tabell 13- Utvikling sykefravær siste 5 år

Trygderetten	2014	2013	2012	2011	2010
Egen- og legemeldt sykefravær	4,6 %	6,2 %	8,1 %	4,9 %	6,3 %

Sykefravær er, med bakgrunn i sykefraværstatistikken, tema på alle virksomhetens møter i arbeidsmiljøutvalget (AMU). Rutinene for oppfølging av sykmeldte er blitt revidert i henhold til gjeldende IA-avtale.

3.2.4 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn

Trygderetten har ikke satt konkrete mål for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn. Dersom det er søkere på ledige stillinger med slik bakgrunn kalles alltid minst en inn til intervju. For embetet som rettsmedlem og stilling som rettsfullmektig må disse besettes av personer med norsk statsborgerskap. Trygderetten har 5 ansatte med innvandrerbakgrunn per 31.12.2014 og dette tilsvarer 7 % av de ansatte.

3.3 Universell utforming

Trygderettens lokaler er så langt som det er rimelig og mulig, utformet ut fra prinsippet om universell utforming. Lokalene er i all hovedsak egnet for bevegelses- og synshemmede med behov for universell utforming. Unntaket er 8. etasje, i og med at heisen ikke går lengre enn til 7 etasje. Videre er heisene utstyrt med punktskrift og det er montert høyttalere i heiskupeene.

3.4 Informasjon

Trygderettens målsetting er at det skal gis god, konsistent og tilstrekkelig informasjon om Trygderettens virksomhet og avgjørelser. Trygderetten utgir ca. hvert kvartal "Innblikk" - en egen elektronisk avis på hjemmesiden. "Innblikk" inneholder sammendrag av kjennelser av allmenn eller prinsipiell interesse. Advokater, ankemotparter, media og andre interesserte kan tegne gratis abonnement på "Innblikk" og få elektronisk varsel når ny utgave foreligger. Interessen for dette tilbudet har vært stort.

Trygderetten utarbeider en serviceerklæring som er tilgjengelig for brukerne på nettet. Denne sammen med hjemmesiden på internett setter oss i stand til å gi målrettet informasjon til brukergruppene.

Det er også utarbeidet en papirversjon av serviceerklæringen som sendes den ankende part når anken mottas i Trygderetten.

Trygderetten publiserer med få unntak alle sine fult grunngitte kjennelser - i anonymisert form på sine hjemmesider www.trygderetten.no.

3.5 Fjerning av tidstyver

Trygderetten arbeider bevisst med å øke effektiviteten og kvaliteten på den interne driften, uten at dette skal gå utover framdriften i arbeidet med å avgjøre sakene. Dette gjelder så vel effektivitet i eksisterende arbeidsprosesser knyttet til virksomhetens hovedoppgaver samt generelle administrative arbeidsprosesser. Arbeidet med å fjerne tidstyver sees ikke som en tidsavgrenset oppgave, men mer som en arbeidsform. Eksempler på dette er;

- Kontinuerlig fokus på å sikre en mest mulig optimal fordeling av ressurser avdelingene imellom
- Kontinuerlig arbeid med å finne og systematisere kjennelser som oppsummerer praksis på en god måte
- Kontinuerlig forbedring av maler som brukes i saksproduksjonen for å forenkle saksaviklingen

Trygderetten har etablert arbeidsgrupper innenfor ulike fagområder som foreslår og følger opp ulike tiltak som har betydning for driften. Eksempel på dette er "Malgruppa", som videreutvikler Trygderettens ulike maler innenfor saksbehandlingen og foreslår forenklinger, gjenbruk av tekster etc.

Trygderetten er videre i ferd med å gå over fra en windows til en webbasert versjon av sitt saks- og arkivsystem. Denne oppgraderingen vil ferdigstilles vinteren 2015 og har blant annet medført en gjennomgang av de ulike arbeidsprosesser i tilknytning utforming av kjennelser. Denne versjonen av systemet har et mer moderne og intuitivt brukergrensesnitt som på sikt vil kunne medføre en mer effektiv saksbehandling og en enklere opplæring av nye brukere.

I en type virksomhet som Trygderetten, hvor saksinngangen varierer over tid og hvor et av resultatparameterne er antall produserte kjennelser, vil fokus også måtte være høyt i forhold til den enkelte saksbehandlers egen effektivisering.

3.6 Annet

- Det er ferdigstilt et fagnotat om kronisk smerte. Trygderetten har i 2014 hatt en svært høy saksinngang og arbeidet med fagnotater har derfor vært noe nedtonet.
- Det er blitt arbeidet videre med forbedring av Trygderettens nettsted www.trygderetten.no. Det nye nettstedet, som bl.a. har en bedre søkefunksjonalitet, ble lansert i utgangen av mars 2014.
- Det har ikke vært behandlet saker ved muntlig forhandling i 2014. Fire saker var berammet, men ble av ulike årsaker trukket.
- Ajourført opplæringsplan for rettsfullmektiger.
- Arbeidet med oppgradering av ny versjon av saks- og arkivsystemet startet opp høsten 2014, og forventes ferdigstilt i februar 2015.
- Det er utarbeidet retningslinjer for behandling av personopplysninger i Trygderetten
- Arbeidet med å øke kvaliteten på våre kjennelser har vært videreført i 2014. Se for øvrig side 16.

4. Vurdering av framtidsutsikter

Skal vi kunne oppnå Trygderettens mål på både kort og lang sikt, er det en forutsetning at vi i størst mulig grad har kontroll på eksterne og interne risikofaktorer.

Den viktigste eksterne risikofaktoren knytter seg til endringer i saksinngangen. Nivået på saksinngangen representerer i seg selv ingen særskilt risiko, det er mer en dimensjoneringsfaktor. Men store endringer, spesielt hvis de skjer over kort tid, er atskillig vanskeligere å håndtere.

Dette er en risikofaktor som vi i begrenset grad har innflytelse på, og som meget lett gir seg utslag i en forlenget saksbehandlingstid, enten det dreier seg om en kraftig oppgang eller nedgang.

Saksinngangen i Trygderetten er enkelt sagt et produkt av følgende faktorer:

1. Antall vedtak om pensjons- og trygdeytelser
2. Avslagshyppighet i forvaltningen
3. Klagetilbøyelighet
4. Utfallet i klageomgangen i forvaltningen
5. Anketilbøyelighet
6. Andel omgjøringer i klageenhetene i forbindelse med forberedelsen av ankebehandlingen til Trygderetten
7. Ev. endret kompetanseområde for Trygderetten
8. Regelendringer

På hvilket tidspunkt faktorene 1-6 forplanter seg til Trygderetten vil være avhengig av saksbehandlingstiden på de enkelte stadier.

NAV foretok i løpet av 2013 og 2014 en betydelig endring i organiseringen av saksbehandlingen i klageinstansen, med et vesentlig større innslag av sentralisering og spesialisering. Det er sannsynligvis noe av forklaringen på den økte saksinngangen i Trygderetten.

Den viktigste grunnen er imidlertid at NAV Klageinstans i 2014 fikk tilført 20 mill. kroner ekstra med sikte på å øke produksjonen og bygge ned restanser. Målet var å øke den samlede produksjonen fra 34 000 (anke- og klagesaker under ett) til 40 000 saker.

Etter det Trygderetten kjenner til, vil NAV Klageinstans i 2015 beholde de ekstra ressurser de ble tilført i 2014. Det innebærer at vi fortsatt må regne med en ekstraordinær høy saksinngang også i 2015, og mest sannsynlig noe høyere enn den vi har opplevd i 2014. Et forsiktig anslag ligger på en saksinngang på 4 000 saker. Det vil si ca. 400 saker flere enn det som kom inn i 2014, og ca. 900 flere saker enn det Trygderetten behandlet i 2014.

Kombinasjonen av en allerede økt beholdning av ubehandlede saker og en fortsatt høy saksinngang representerer den største utfordringen for Trygderetten i 2015. Ett tiltak har vært å styrke bemanningen for en periode fremover. Et medisinsk kyndig rettsmedlem er beskikket ut 2015, og antallet rettsfullmektiger er økt fra 14 til 17.

Med den beholdningen av ubehandlede saker vi går inn i 2015 med, er det nokså åpenbart at saksbehandlingstiden vil øke. Bemanningsøkningen er ikke i seg selv nok til å forhindre dette.

Det er derfor en viktig oppgave å øke produktiviteten. Et realistisk produksjonsmål i 2015 bør være 3 800 saker. Det representerer en produktivitetsøkning på mellom 10 og 15 % per årsverk, hvilket må betegnes som ambisiøst, men ikke urealistisk. Alt i alt vil imidlertid dette innebære at restansemengden mest sannsynlig vil øke også i 2015, med derav følgende forlengelse av saksbehandlingstiden.

Over tid har Trygderettens saksportefølje svingt betydelig. Den beste måten Trygderetten kan møte usikkerhet på, er å ha en god dialog med NAV (hvilket vi også har), herunder sikre oss tilgang på relevant statistisk materiale som grunnlag for vår tenkning og prognoser rundt saksinngang. Grunnlaget for dette er på plass og den kontakt vi har med NAV og ulike enheter innen NAV-systemet, vil bli videreført i 2015. Blant annet blir det viktig å sikre oss informasjon om tiltak som er/vil bli iverksatt for å øke saksbehandlingskapasiteten og hvilke effekter som forventes av tiltakene.

Trygderetten vil være aktiv når det gjelder å holde seg orientert om innholdet i fremtidige regelendringer og vil også med bakgrunn i bl.a. statistikk tilstrebe å kartlegge hvilke følger de eventuelt vil få for saksinngangen.

De interne risikofaktorer har vi, så langt budsjettet tillater det, mer styring over.

Viktig i denne sammenheng er:

- At det er aksept for mål og prioriteringer både det enkelte år og på sikt
- At organisasjonen fremstår som fleksibel slik at det raskt kan foretas omprioriteringer der det skulle bli aktuelt
- At det sikres overlapping ved nyrekruttering i forbindelse med at medarbeidere slutter
- At det er høy kompetanse blant de ansatte
- At arbeidsmiljøet er godt
- At IT-løsningene sikrer en optimalt effektiv arbeidsform

Perioder med lavere saksinngang gir rom for å forbedre de kvalitative sidene ved arbeidet.

Med nåværende saksinngang vil slikt kvalitativt arbeid i sin alminnelighet, ikke kunne ha den høyeste prioritet.

Det vil imidlertid fortsatt måtte være en høyt prioritert oppgave å arbeide for en mest mulig enhetlig trygderettspraksis. En rekke teknikker for å oppnå dette er allerede i bruk, men det er viktig å være åpne for nye innfallsvinkler med sikte på å styrke dette aspektet ved vår virksomhet.

5. Årsregnskap

5.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2014

Trygderetten ble opprett i 1967 og er underlagt Arbeids - og sosialdepartementet. Virksomheten fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Trygderetten er fullservice kunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) vedrørende regnskap (avd. Trondheim), delservice kunde vedrørende elektronisk fakturabehandling (avd. Trondheim), og delservice kunde vedrørende lønn (avd. Stavanger).

Trygderetten gikk over til å benytte standard kontoplan for staten med virkning fra 1. januar 2014.

5.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra finansdepartementet og krav fra Arbeids- og sosialdepartementet i instruks om økonomistyring. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Trygderettens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

5.3 Vurdering av vesentlige forhold

I 2014 har Trygderetten samlet disponert tildelinger til drift (Kap. 0606.post 01) på kr 70 300 000. Mindre utgiftene ble kr 1 417 319, men etter justering for inntekter fra trygderefusjoner (syke - og foreldrepenger) har Trygderetten en mindre utgift totalt i 2014 på kr 2 363 289. Denne mindre utgift vil bli søkt overført til neste budsjettermin.

Inntekter fra trygderefusjoner i 2014 beløp seg til kr 945 970. Dette er kr 237 344 (20 %) lavere enn Trygderettens internbudsjett for 2014 og kr 1 143 964 (55 %) lavere enn faktiske refusjoner mottatt i 2013. Årsaken til dette er et svært lavt sykefravær i 2014 på 4,6 % (Egen- og legemeldt sykefravær). Dette er 1,6 % lavere enn i 2013 og 1,4 % lavere enn det gjennomsnittlige sykefraværet siste 5 år.

Inntekter knyttet til salgs - og leie innbetalinger i 2014 beløp seg til kr 1 664 388. Inntektene er knyttet til salg av administrative tjenester som Trygderetten utfører for Statens helsepersonellnemd⁶, samt Helsepersonellnemdas andel av utgifter til drift, leie og renhold av nemdas lokaler i Grønlandsleiret 27, 2 etg. Inntektene er 2 % høyere enn i 2013 og har sin bakgrunn i den indeksjusteringen som ble foretatt mellom partene ved inngangen til 2014.

Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter i 2014 beløp seg til kr 56 795 428, mot kr 54 389 470 i 2013. Utbetalingene til lønn og sosiale utgifter er kr 2 405 958 høyere i 2014 enn i regnskapet for 2013.

Årsaken til dette er virkningen av lønnsoppgjøret i 2014 samt at Trygderetten på grunn av den økte saksmengden har økt antall ansatte rettsmedlemmer og rettsfullmektiger midlertidig med 3 rettsfullmektiger (åremålsstillinger) samt 1 medisinsk fagkyndig (ett midlertidig engasjement som varer ut 2015).

⁶ Helse- og omsorgsdepartementet besluttet med virkning fra 1. mai 2014 å slå sammen sekretariatet for klagenemnda for behandling i utlandet og preimplantasjonsdiagnostikknemnda med sekretariatet for Helsepersonellnemnda.

Utbetalinger til investeringer og drift for øvrig utgjorde i 2014 kr 13 747 756. Dette kr 1 969 089 mindre enn hva som ble utgiftsført i 2013.

Det har også på flere andre mindre kostnader poster vært et mindre forbruk (samtidig som det har vært et merforbruk på enkelte andre).

Årets mindreutgift har primært sin årsak i tilknytning til at Trygderetten er i ferd med å erstatte sitt nåværende Windows-baserte arkiv og -saksbehandlingsprogram Kontor 2000 med et web-basert utgave ESA 8. Prosjektet har en kostnadsramme på 1,6 mill. kr inkl. mva. Av dette beløpet ble ca. 0,5 mill. kroner utbetalt i 2013. Resten av beløpet var planlagt utbetalt i 2014. På grunn av forsinkelser hos leverandør EVERY på grunn av sykdom, samt at Trygderetten er en av 2 pilotkunder på denne versjonen av systemet, har dette ført til en forsinkelse i planlagt produksjonsoppstart og utbetalinger. Opprinnelig skulle man gå i produksjon i begynnelsen av desember 2014. Denne oppstarten er utsatt til 16. februar 2015.

Etter lov om fri rettshjelp kan Trygderetten innvilge fri sakførsel. Fri sakførsel kan innvilges i ankesaker etter lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten dersom de økonomiske vilkår i § 16 annet eller fjerde ledd er oppfylt.

I 2014 har Trygderetten innvilget fri sakførsel i 231 ankesaker og utbetalt kr 2 453 548. Tilsvarende i 2013 ble det utbetalt fri sakførsel i 179 ankesaker og utbetalt kr 1 975 286.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.2014 kr 3 292 801. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

5.4 Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er revisor og bekrefter årsregnskapet for Trygderetten. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisorberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2015. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen.

Oslo, 27. februar 2015

Knut Brofoss
Trygderettens leder

5.5 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for Trygderetten er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("Bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

5.5.1 Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomhet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

5.5.2 Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0606	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A	70 300 000	68 882 681	1 417 319
0470	Fri rettshjelp	70	Fri saksførsel			2 453 548	
Sum utgiftsført					70 300 000	71 336 229	-

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3606	Refusjon fødselspenger	16	Refusjon av foreldrepenger		0	100 148	100 148
3606	Refusjon sykepenger	18	Refusjon av sykepenger		0	845 822	845 822
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	18	
5700	Folketrygden - arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		0	6 799 489	
Sum inntektsført					0	7 745 477	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						63 590 752	
Kapitalkontoer							
60064701	Norges Bank KK /innbetalinger					2 646 504	
60064702	Norges Bank KK/utbetalinger					-65 746 099	
706544	Endring i mellomværende med statskassen					-491 157	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)							
Konto	Tekst				2015	2014	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
706544	Mellomværende med statskassen				-3 292 801	-2 801 644	-491 157

Note A: Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0606. 01	2 882 000	67 418 000	70 300 000

Note B: Forklaring til brukte fullmakter, beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings-fullmakter	Merutgift(-) / mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Standard refusjoner på inntekstpostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0606.01		1 417 319		1 417 319	945 970				2 363 289	3 515 000	2 363 289
0470.70				0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

Oppstilling av artskontorapporteringen, 31.12.2014

	Note	2014	2013
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	1 664 388	1 631 736
Andre innbetalinger	1	1 000	0
Innbetaling av finansinntekter	1	0	0
<i>Sum innbetalinger</i>		1 665 388	1 631 736
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	56 795 428	54 389 470
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-945 970	-2 089 934
Utbetalt til investeringer	3	306 362	0
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	13 441 394	15 716 844
Utbetaling av finansutgifter	4	4 885	957
<i>Sum utbetalinger</i>		69 602 099	68 017 337
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		67 936 711	66 385 601
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	2 453 548	1 975 286
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre</i>		2 453 548	1 975 286
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		6 799 489	6 353 363
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m.)		18	0
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		6 799 507	6 353 363
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		63 590 752	62 007 524
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2014	2013
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	30 000	20 833
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-2 329 987	-2 047 446
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	-992 814	-775 032
Sum mellomværende med statskassen		-3 292 801	-2 801 644

Note 1: Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Byggesaksgebyr	0	0
Tilsynsavgift elsikkerhet	0	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Konsulentttjenester Nemndene	624 060	611 808
Lokalleie Nemndene	1 040 328	1 019 928
Sum salgs- og leieinnbetalinger	1 664 388	1 631 736
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salg av utrangert materiell	1 000	0
Sum andre innbetalinger	1 000	0
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	1 665 388	1 631 736

Note 2: Utbetalinger til lønn & sosiale utgifter, innbetalinger av offentlige refusjoner

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	43 877 727	42 473 984
Arbeidsgiveravgift	6 799 489	6 353 363
Pensjonsutgifter*	5 213 776	4 651 686
Andre ytelser	904 437	910 438
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	56 795 428	54 389 470
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	945 970	2 089 934
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	945 970	2 089 934
Antall årsverk:	66	61

Note 3: Utbetalt til investeringer

	31.12.2014	31.12.2013
Immaterielle eiendeler og lignende	76 746	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	229 615	0
Andre utgiftsførte investeringer (*)	0	0
Sum utbetalt til investeringer	306 362	0
<i>(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 4: Andre utbetalinger til drift

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	4 782 169	4 820 993
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	163 779	136 443
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 104 884	1 278 780
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	108 437	0
Mindre utstyrsanskaffelser	373 884	927 994
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 400 801	598 825
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	2 341 166	3 320 489
Reiser og diett	90 150	77 737
Øvrige driftsutgifter (*)	3 076 124	4 555 583
Sum andre utbetalinger til drift	13 441 394	15 716 844
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	4 885	957
Agiotap	0	0
Andre finansutgifter	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	4 885	957
<i>(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 5: Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2014	31.12.2013
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 6: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2014	31.12.2013
Tilskudd til husholdninger	2 453 548	1 975 286
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	2 453 548	1 975 286

Bevilgningen på posten skal gå til dekning av utgifter til advokat m.m. i saker hvor det er innvilget hel eller delvis fri sakførsel etter reglene i lov om fri rettshjelp. Fri sakførsel gis i saker for domstolene og for særskilte forvaltningsorganer.

Etter lov om fri rettshjelp kan Trygderetten innvilge fri saksførsel. Lov om fri rettshjelp [rettshjelploven], Kapittel III. Fri sakførsel, § 17. Fri sakførsel for visse forvaltningsorganer.

Fri sakførsel kan innvilges i ankesaker etter lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten dersom de økonomiske vilkår i § 16 annet eller fjerde ledd er oppfylt.

Note 7: Sammenheng avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2014 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2014 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	30 000	30 000	0
Kasse og bank	0	0	0
Sum	30 000	30 000	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-548 780	0	-548 780
Skyldig skattetrekk	-2 329 987	-2 329 987	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-992 814	-992 814	0
Sum	-3 871 581	-3 322 801	-548 780
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Sum	-3 841 581	-3 292 801	-548 780
* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 7 B			

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Forretnings- kontor	Ervervs dato	Antall aksjer	Eier andel	Stemme andel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanse ført verdi i regnska p*
Aksjer								
Selskap 1								
Selskap 2								
Balanseført verdi 31.12.2014								0
* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.								